

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 40

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 7 d. spalio (October), 1926 met.

KAINA 5 CENTAI

Vol. XII.

LIETUVIAI KATALIKAI KOVOJE UŽ SAVO TAUTYSTĘ KAUNE

Nauji žmonės—sena tvarka. Pilsudskiui nesiseka diktatura. Lietuviai panaujino sutartį su sovietais. "Rytas" kišasi. Reikalauja baudmės grekų oficerams. Komunistai nužudė savo palydovą. Šeimą pasmerkė mirčia nubaust. Guatemalos valdonas mirė. Vokietis nudurė francuzą kareivį. Komisarai agituoja vieni prieš kitus

LIETUVIŲ-LENKŲ RIAUSĖS BAZNYČIOJE

Washington. Elta praneša iš Kauno 28. IX. 26. Pereitą sekmadienį Švč. Trejybės Bažnyčioje Kaune įvyko Lietuvių-Lenkų riaušės, pasekmę kurių keliolika sužeistų, keturi sunkiai. Tik policijai įsikūšus, suėmus vienos ir kitos pusės vadovus, pasisekė likviduoti. Riaušių priežastis: lenkų noras paverst bažnytinę procesiją politine demonstracija, kam lietuviai pasipriešino. Archivyv-kapas riaušės pasmerkė; vedama energinga kvota kaltininkams išaiškinti.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikoi.

NAUJI ŽMONĖS—BET SENA TVARKA

Kiekviena darbo pradžia sunki. Kai pradėjome tvarkyti savo valstybę iš karto pastebėjome, kad visur truksta išmanančių, prityrusių, išėjusių mokslus žmonių. Bet laukt, kol žmonės išeis mokslus, kol įgys pritrinimo nebuvo laiko. Reikėjo skirti tokie valdininkai, kokie buvo. Vieni iš jų jau buvo tarnavę rusų ar vokiečių valdžios įstaigose, o kiti, ir tokių tur but dauguma buvo, pradėjo savo tarnybą Nepriklausomoje Lietuvoje.

Darbo buvo daug, o valdininkų mažai. Ministeriai dažnai skirdavo žmones į atsakingas vietas, neturėdami iš ko pasirinkti. Todėl suprantama, kad daugelyje atsitimų į svarbias valdžios vietas pateko netikė, mažai išmanę savo darbą žmonės. Atsitikdavo ir dar blogiau: daugelis valdininkų pasirodė esą menkos vertės, menkos doros žmonės, kurie ne tik nemokėjo suprast savo darbo atsakomybę, bet darė savo netikusių elgesiu gėdą visam kraštui.

Piliečių teisė reikalaut iš valdžios šalint tokius netinkamus valdininkus, o valdžios pareiga žiūrēt, kad išvalyt valdžios įstaigas nuo netinkamų, neišmanančių savo darbo arba menkos doros žmonių. Jeigu valdžia šalinai kišininčius, žmonių skriaudėjus arba neišmanėlius, mes galime tik pritarit tokiai valdžiai, visai nepriklausomai nuo to, kokios partijos būtų toki valdžia. Bet greit pasirodė, kad viešpataujancios valdžios partijos pradeda šalint valdininkus ir kitokiu tikslu. Tas prasidėjo, berods, nuo Lietuvos atstovybės Amerikoje. Dar 1919 metais p. Šlezevičiaus Ministerių Kabinetas paskyrė Lietuvos Atstovu Amerikoje dabartinį Kauno miesto burmistra p. Vileišį. Kaip tik valdžios vadelės perėjo į krikščionių demokratų rankas p. Vileišis valstietis liaudininkas buvo atsauktas, o jo vieton pasiūstas krikščionis demokratas p. Čarneckis. Katras iš jų geresnis atstovas pasakyt gana sunku, bet tai nebuvo labai svarbu. Kada p. Vileišį pakeitė p. Čarneckis, kuris važiuodamas į užsienius atstovaut nemokėjo, berods, nė vienos reikalingos atstovui kalbos nieks, tur but, ir negalvojo apie tai, kad p. Čarneckis geriau atstovaus valstybės reikalus. Už tat, tur but, buvo šio, tokio įsitikinimo, kad p. Čarneckis budamas atstovu Amerikoje sustiprins krikščionių demokratų įtaką Amerikos lietuvų tarpe ir tuo pačiu,

žinoma, padės krikščionims demokratams rinkt pinigų partijos reikalams.

Tas varžymasis del Amerikos atstovybės kainavo Lietuvai gana daug. Bet varžytinės dar nepasibaigė. Stojus liaudininkams prie valdžios vėl pradėdama kalbēt apie pakeitimą krikščionio demokrato p. Bizausko p. Vileišiu — valstiečių liaudininku. Kuo p. Vileišis geresnis už p. Bizauską, neteko girdēt, bet ir šį kartą, rodos, visai nesvarbu, kas iš judviejų tinkamesnis valstybei žmogus.

Reikia pripažint, kad krikščionys demokratai, berods pirmi priėję valdžios nepasitenkino ministerių portfeliais. Priešinga krikščionims demokratams spauda nuolat kėlė viešumon partiniais sumetimais daromus paskyrimus. Mokytojai, policija ir net kariškiai buvo skirstomi, keliami aukštyn, arba šalinami nuo darbo atsiūriant į jų partinę priklausomybę.

Vienas iš įtakingiausių krikščionių demokratų aiškino naujų valdininkų paskyrimus tokiu būdu, kad geriau esą paskirt savo žmogų pusdri, kaip laikyt svetima žmogu, kurio ištikimybė reikia abejot. Tai žinoma, buvo manoma tik apie partinę ištikimybę.

Krikščionys demokratai skubomis ieškodami priemonių sustiprint savo įtaką krašte griebėsi visų priemonių savai įtakai praplėst. Atėjus ministeriaut p. Endziulaciui pirmiausiai buvo pašalintas nuo darbo įsitarnavęs, prityres ir sąžiningas valdininkas p. Danauskas. P. Endziulaciui ir Krupavičiui, kurie matyt turėjo šioji tokį planą panaudot policiją rinkimų reikalams p. Danauskas buvo netinkamas policijos viršininkas, nes jis, kaip buvęs teismo žmogus ir geras administratorius nebuvi, žinoma, sutikęs tarnaut jų partijos reikalams. Tas p. Danausko pašalinimas iš Vidaus Reikalų Ministerijos yra vienas liudniausių apsiirėškimų krikščionių demokratų viešpatavimo laiku.

Visi turėjome pagrindo tikēt, kad krikščionims demokratams nuo valdžios pasitraukus nepamatuos valdininkų šalinimas turės pasibaigt. Tačiau pasirodė, kad tokios rūšies šalinimas, ne tik nepasibaigė, bet randa atvirų gynėjų valstiečių liaudininkų tarpe. Atstovas Sugintas viešai pareiškė Seime: "Aukštieji valdininkai yra artimi ministerio bendradarbiai. Todėl aišku, kad jie ne tik iš baimės, turi vykint ministerio programą, bet ir jai pritarit.

Negalima reikalaut iš aukštųjų valdininkų, kurie buvo senojo kabineto nusistatymo, kad jie staiga pamestų nusistatymą ir atsidėję vadovautų naujiems darbams" — "Lietuvos žinios" 169 Nr.

Iš to aišku, kad tokie aukštieji valdininkai, kurie yra kitokių pažiūry, kaip jų ministeris, turēt iš ministerijų išeit. Kitaip sakant, p. Sugintas norēt, kad pasikeitūs Ministerių Kabinetai, kiekvieną kartą, kartu su Ministerių Kabineta, pasikeistų ir visi aukštesnieji valdininkai, kurie nemokēt ar nemorētų sunuodegaut prieš naujus ministertus. Teisybė, musų Konstitucija tokio valdininkų šalinimo, Ministerių Kabinetai pasikeitūs, nenumato. Bet p. Sugintas matyt mano, kad aukštųjų valdininkų vietas, taip kaip Amerikoje, po rinkimų laimėjusioji partija galēt paskirstyt pasidarbavusies rinkimų metu žmonems, savo šalininkų tarpe. Tačiau amerikiečiai stengiasi šį netikusį paprotį prašalint, o pas

Lietuviai kelivim grįžta atgal į Ameriką aplankę savo Tėvynę Lietuvą. Šis burelis kelivim buvo nufotografuotas Breme. Tarpe šio burelio randasi ir p. Adelė žimavičienė iš Scranton, Pa. su keturiais savo vaikučiais pargrįžus ant laivo George Washington, 23 d. rugsėjo. Ponia žimavičienė išbuvo Lietuvoje visą rietą delei sveikatos pagerinimo. Vaikučiai išmoko labai gražiai lietviškai kalbēt ir gražiai apsieit, ko S.V. labai sunku išmokyt.

mus norima jis įvest, kas negalima niekuo pateisint.

Krikščionys demokratai ir Seime ir "Ryto" laikraštyje kiek įstengdami kelia triukšmą del nepamatuos valdininkų šalinimo, tačiau jie užmiršo vieną, kad gerą pradžia jie patys padarė. Vieni pradėjo, o kiti tęsia. Tačiau kol skiriant valdininkus bus žiurima, ne tas, kiek jis moka jam pavesta darbą dirbt arba kiek jis tinka jo užimamai vietai, o to ar jis priklauso valdančiai partijai ligi tol mes tikamų valdininkų neturėsime.

Valdininkas paskirtas į savo vietą su partijos protekcija yra ne valdininkas, o partijos klapčiukas, kuris tarnaus ne valstybei, o partijai. Labai svarbu, kad tai suprastų ukinkai ir visur reikalaut, kad valdininkais būtų skiriami ne partijos davatkos, o išmanantieji savo darbą ir sąžiningi žmonės. ("U. B.")

GUATEMALOS PREZIDENTAS MIRĖ

Rugsėjo 26, žinios pranešė, kad Guatemalos prezidentas Orellana mirė nuo širdies ligos. Jis pastoj prezidentu iš priešasties sukėlimo revoliucijos prieš Herberos valdžia 1922 metais ir po pasekmingai vienos nakties revoliucijai, kurioje žuvo tik 3 žmonės, vėliaus tapo išrinktas tos šalies prezidentu, bet neilgai jam pateko ponaut.

SOVIETŲ KOMISARAI VIENI PRIEŠ KITUS EINA

Ryga, spalį 4.—Žinios praneša, kad Maskvoje ant įvairių susirinkimų pa-

sirodė Trockis, Zinovjevas, Platokof, Smilga, Radekas ir Saprionovas ir pradėjo agitaciją prieš valdančius komisarus. Savo prakalbose jie smerkia valdžią už išmėtytą iš vietų jiems nepatinkančių asmenų. Tai kaip grtit tavorščiai vieni ant kitų turi priekabas, tai ką sakyt ant Romanovu, kurie viešpatavo tris šimtus metų.

ITALIJA ŠVENTĖ SV. PRANCIŠKAUS IŠ ASIŽIAUS SUKAKTUVES

Roma, spalį 4.—Visa Italija šventė septynių šimtų metų sukaktuves nuo mirties šv. Pranciškaus. Kardinalas Merry del Val laikė iškilmingas mišias šv. Pranciškaus Bazilikoje. Ketvirtą valandą po pietų, kada žinoma, kad šv. Pranciškus mirė, žmonės susirinkę į baziliką per 5 minutes tylėjo ir nesikirtino. Varpų gaidimas girdėjosi visoje šalyje. Šv. Pranciškus mirė spalį 4, 1226 metais.

KOMUNISTAI NUŽUDĖ SAVO PALYDOVĄ

Konstantinopolis, rugs. 30.—Žinios praneša, kad Bulgargų valdžia susekus tris komunistus pabėgusius iš Bulgarijos po nužudymui keletos valdininkų, juos su-

ėmė ir vežėsi į Bulgariją, bet komunistai prisiprašė savo sargo, kad jiems atrakytų rankas ir vestusi liusus. Sargai tą padarė ir tris komunistai užpuolė ant poros sargų, vieną visai užmušė, kitą sunkiai sužeidė patįs pabėgo savais keliais.

REIKALAUJA MIRTIES GREKŲ KARININKAMS

Atėnai, rugs. 30.—Grekų perzekiutorius reikalauja nuspręst mirtin grekų karininkus Zervas ir Dertilis, kuriu vadovavo paskutiniame sukilime valdžios nuvertimui. Grekijos partijos jau veik baigia tą šalį į prapultį pražudyt bekdami revoliucijas vieną po pitai.

PILSUDSKIUI NESISEKA DIKTATORIAUT

Varšava, rugs. 30.—Lenkų maršalas Pilsudskis beveik užbaigė savo diktaturą su tikdamas lenkų seimą savo tvirtu parašu. Lenkų seimas visai atsisakė Pilsudskio reikalavimus užganėdint ir dar priešingai jo norams nubalsavo sumažint Lenkijos budžetą ant 500,000 zlotų ir prašalinimą poros Pilsudskio įtupdyt ministerijų. Matomai nemažai ermyderio lenkų seime buvo, kad visas kabinetas atsisakė nuo vietų, iš ko seimas ilgai plojo rankomis ir juokėsi. Lenkų seimas labai susirupinęs, kad lietuviai panaujino 1920 metų sutartį su Sovietais. Komunistai ltnkų seime nurodinėjo, kad ir lenkai padarę panašią sutartį su Rumunija. Matomai lenkai turi savo bėdų ikvaliai ir Lietuvos nepuolus. Pilsudskis matomai neteko galybės seime ir kad ant savo pastatyt, turi ant rą revoliuciją sukelt. Antras sukilimas gal jau nebus pasekmingas.

"RYTAS" KIŠASI

Kaunas, rugs. 29.—"Rytas" yra priešingas Sovietų - Lietuvos sutarčiai. Šios dienos laidoje, jis prirodo, kad Sovietai varo sistematišką kampaniją prieš Angliją, ir kad Lietuvai nesveika parodyt, kad ir netiesioginai, nedraugišką n u s i s t a t y m ą prieš Angliją.

VOKIETIS NUŽUDĖ FRANCUZĄ KAREIVĮ

Paris, spalį 4.—Vokietis nudurė, ne mirtinai, francuzą kareivį Neustadte,

okupuotoj Vokietijoje. Vokietis, išbėgęs iš restaurano, kuriame francuzas sėdėjęs, nuvažiavo motorciklu. Šis įvykis ir keli kiti pašikesiniai ant francuzų okupantų turbut yra darbas kokio vokiečių nacionalistų burelio. Šie nuotikiai parodo, kad ramybė toli-gražu neviešpatauja Vokietijos okupacijos srity, ir, kad vokiečiai bando išvaryt francuzus.

ŠEIMĄ PASMERKĖ MIRCIA NUBAUST

Poltoratsk, T u r k e s t a n, rugs. 30. — Revoliucionierių tribunolas pasmerkė mirtin tris artimus gimines Onos Dečkan, kuri buvo nesenai nužudyta. Tris metai atgal Ona pristoj prie komunistų partijos, ir uoliai joje darbavosi. Beveikdama partijoj, ji susitiko ir ištėkė jo už jauno komunisto. Jos šeimai visiškai nepritarė jos nusistatymas, ir negalėdami perkalbēt, nutarė nužudyt ją. Apsiginklavę peiliais, jie ją subadė akyaizdoje jos vyro ir kudikio. Ant jos kūdono atrasta 52 žaizdos Kiti vienas giminaitis jautė esanti jo priedermė prisidēt prie nužudymo "eretikės."

LIETUVIAI PANAUIJINO SUTARTI SU SOVIETAIS

Ryga, rugs. 30.—Ministerių pirmininkas M. Šlezevičius, nuvykęs į Maskvą sudarė sutartį su Sovietais. Sutartis susideda iš septynių skyrių—pirmas, kad santikiai tarp Sovietų ir Lietuvos ir ant toliau remis ant taikos sutarties pasirašytos Maskvoj birželio 12, 1920, ir kad visi jos skyriai yra pripažinti teisėti — tai reiškia, Sovietai pripažįsta Vilnių teisėtai priklausantį Lietuvai; antras, abi šalys gerbs kiekvienos soveneriškumą ir teritorijos neliečiamybę; trečia, šalys nekariaus viena ant kitos, ir pasilikis neutrališkos, jei bile kita valstybė atakuos vieną iš jų-dviejų; ketvirtas, abi šalys nepristos prie jokių koalicijų ar kombinacijų priešingų kitai, ir ypač prisivengs rengiamų finansinių ar ekonominių boikotų; penktas, bus renkama sutaikymo komisija prašalinimui bent kokių nesutikimų; kiti du skyriai menkesnės svarbos. Sutartis bus užtvirtinta Kaune už šešių savaičių. Pabaltijos valstijos spėja, kad Lietuva pasinau-

dos ketvirtu skyriu pasipriešint Sovietams daryme sutarties su Lenkija ir del jų palaikymo draugiškų santikių su Lenkija. Sovietų laikraštis Pravda pataria Lietuvai atsimint, kad Tautų Sąjunga užgyrė Vilniaus užgrobigmą 1922 m., taipgi, kad Sovietai pripažįsta Lietuvai jos visas teritorijas. Reiškia, padarius sutartį su Sovietais, kad nesistengtų dasigaut į Tautų Sąjungą.

PABĖGO KETURI KALINIAI

Thomaston, Me., spalį 5.—Keturi kaliniai užpuolė ir primušė sargą, pabėgo iš kalėjimo. Buris žmonij apsu-po miškūs ieškodami pabėgėlių. Penktas kalinis tame pačiame kalėjime, įkalintas ant viso amžiaus del žmogžudystės, papildė saužudystę.

ILLINOIS UPE PAKILO

Chicago, spalį 5.—Illinois upė smarkiai pakilo, užtvencė miestelį Beardstown. Vanduo pakilęs keturias pėdas. Žmonės gyvena viršutiniuose namų aukštuose. Susisiekimas su kitais miestais negalimas.

RUMUNIJOS KARALIE-NĖ KELIONĖJE

Paris, spal. 5. — Rumunijos karalienė Marija jau pradėjo savo kelionę į Šv. Valtijas. Ji pirkinėjas brangius paređus Paryžiuje. Ji sės ant laivo sekancią savaitę.

Amerikos Žinios

Sužinos kokia liga Washingtonas sirgo

Newport. R.I.—Dr. Walter A. Wells nori sužinot kokia liga buvo priežastimi Jurgio Washingtono mirties. Per metus laiko, jis tyrinėja ir tikisi pranešt pasekmes šį mėnesį. Istorijose rašoma, kad Washingtonas sirgęs gerklės liga ir iš to mirė. Dr. Wells yra tikras, kad istorijų pareiškimas yra klaidingas.

85,000 galionų degtinės išvartota legališkai

Boston, Mass. — Pereitais metais Massachusetts valstijoje parduota 85,000 galionų degtinės "legališkai" per gydytojus. Matyt labai daug ligų gydoma su degtine.

Žinios iš Lietuvos

Ir vėl mažinsią valstybės tarnautojų etatus

Kaunas, 15 rugsėjo, 1926. Del stokos kreditų ir kitokiais sumetimais, Lietuvoje jau nuo pabaigos 1923 m., kas metai vis mažinami visokių valstybinių įstaigų tarnautojų etatai. Tokia nenormališka padėtis tarnautojams sudaro labai neįtikėtinai sunkią būsitį, jog metų gale jų tarpe tik ir girdėt kalbos apie numatomą etatų mažinimą ir aimanavimai, kad gali likt be tarnystės, o pordraug ir be duonos kashnio.

Dabartinės valdžios atstovams dažnai išsireiškiant apie taupumą, žmonėse plačiai kalbama apie busintį tarnautojų etatų mažinimą ir apie tai jau net kalbama ir diskusuojama viešuose susirinkimuose. Penktadienį 10 rugsėjo Kauno stotyje, buvo Geležinkelių Profesinės Sąjungos, važiuotės tarnybos skyriaus narių susirinkimas, kuriame be kitoko buvo plačiai kalbama ir diskusuojama apie busintį geležinkelių etatų mažinimą.

Apie tai, kad bus mažinami geležinkelių etatai pranešė vienas iš sąjungos valdybos narių ir toks jo negeistinas pranešimas į susirinkusius padarė sunkaus įspūdžio ir sukėlė daug kalbų ir diskusijų. Girdėdami iš pranešėjo, kad etatų mažinimas esąs neišvengiamas, nė vienas iš susirinkusių reiškė savo nuomonę, kaip tas mažinimas turėtų but vykdomas. Nekurie kalbėtojai savo kalbose, rimtai pabrėžė, kad jeigu numatomasai etatų mažinimas yra jau toks neišvengiamas reikalas, tai atleidžiant iš tarnystės tarnautojus, reikia kiek galint atsižūrėti į jų materialią padėtį ir prisilaikyt teisėtumu butent: pirmoje eilėje atleist tarnautojus vienos šeimos bent po 2-3 žmones ir turinčius kokį nors turtą, iš kurio būtų galima pragyvent ir be tarnystės ir tt.

Vaduojantis teisėtumu, rodosi, kad išreikšti tame geležinkelių susirinkime pageidavimai, atleidžiant tarnautojus iš tarnystės, turėtų but ir vykdomi, nes gi ištikrųjų būtų labai neteisinga, jeigu atleisti iš tarnystės tokius tarnautojus, kurie yra vieninteliai šeimos maitintojais, o tuo pačiu metu paliktį tarnystėje net keli žmonės iš vienos šeimos. Juk jeigu jau iš praeštis finansinio krizio yra sunki krašto padėtis, tai tą sunkenybę privalo atjaut visi šalies piliečiai, o ne atskiri kokie tai nelaimingi bedaliai.

Mažinant etatus, ir liuosuojant iš tarnystės tarnautojus, kokių taisyklių nebus prisilaikoma, visgi toks nuolatinis etatų mažinimas, yra tai labai nenormalus ir visais atžvilgiais negeistinas reiškinys. Lietuvoje bedarbių jau ir dabar yra užtekinai, o mažinimu etatų dar didintų nelaimingų žmonių armiją, valstybei išeis nenaudon, ir tokia taupumo

politika, pageidaujamų rezultatų neatneš.

Lietuvos sunus. Loto klubas ir vėl pradėjo veikt

Kaunas, 16 rugsėjo, 1926. Prieš porą metų, Kaune veikė lošimui iš pinigų įstaiga, pavadinimu: Loto Klubas, kuriame kauniškiai kas vakaras belošdami, daugelis jų tiek prasilošė, kad net sulindo į skolas, iš kurių dar ir iki šiol negali išsikast.

Del tariamųjų Loto Klubų egzistavimo, visuomenėje nepasitenkinimo ir reiškę pageidavimą, kad tokios kenksmingos įstaigos būtų uždarytos. Buvusioji Lietuvos vyriausybė, tokį teisėtą visuomenės pageidavimą patenkino ir prieš Velykas, 1925 metais tas viliojančias iš žmonių pinigus įstaigas—Loto Klubus buvo uždariusi.

Gi paskutinėmis dienomis Loto Klubas Laisvės Alėjoje No. 52, vėl pradėjo veikt, bet tą klubą dabar užlaiko nebe Invalidų Sąjunga, bet susivildavusi pelna-gaudžiū (biznierių) draugijėlė "Zaislas." Bereikalinga leist tokias įstaigas.

Lietuvos sunus.

Klaipėdos direktorija išdavinės užsienio pasus

Ministerių kabinetas pakaitė užsienio pasams duot taisykles ta prasme, kad pasų išdavimas Klaipėdos krašte pavedamas direktorijai.

Gerins geležinkelio policiją

Geležinkelių policijai gerint paskirta tam tikra kvotimų komisija, kuri važinėdama tikrins atatinčiamai policijai dalykų žinojimą.

Naujas Amerikos konsulas

I Kauną atvyko naujas Amerikos Jungtinių Valstijų konsulas P. Robert W. Heingartneris. Ligšiolinis konsulas p. Karlsonas, atsaukiamas.

Universiteto stipendijos

Universitetas šiais metais iš vyriausybės gauna 513 stipendijas, 150 litų ir 250 litų. Be to, duodama dar 10 stipendijų baigusiems universitetą važiuoti užsienį ruoštiems profesoriams, po 300 ir 500 litų.

Klaipėdos uosto apyvarta

Per pirmus šiu metų 8 mėnesius į Klaipėdos uostą įvežta 271,411 tonų įvairių prekių, 58,026,000 litų sumai. Praėjusiais metais tuo pat laiku įvežta 246,091 tona, 135,167,000 litų. Išvežta: šiemet—111,878 tonos, 25,782,000 litų.

Nuvyko parsivežt Rudą

Klaipėdos policijos komisaras Pelcas išvažiuo į Ciurichą Šveicarijoje parsivežt iš ten suimtą apsiguogusį Klaipėdos miesto stoties viršininką Rudą. Arestuojant, pas Rudą rasta 30,000 vokiečių markių. Jo bendradarbis Edelšteinas esąs pabėgęs į Rumuniją. Jis,

matyt daugiausia bus paimęs pinigų. Karaliaučiaus policija, gavusi Rudo pavelslą, tuoj per radio pasiuntė jį visiems Europos miestams. Ciuricho policija, turėdama Rudo atvaizdą, tuojau jį suėmė. Rudas į Ciurichą atvyko iš Karaliaučiaus.

Suimti policijos valdininkai

Areštuoti buvusios politinės policijos kai kurie valdininkai ir pabėgusio buvusio tos įstaigos viršininko Račio padėjėjai Norvaiša, Garfeldas ir Zdanavičius.

Pasibaigė mokytojams kursai

Pasibaigė žemės ukio kursai mokytojams, kurie buvo suruošti žemės ukio akademijoje Dotnavoje. Pilnai kursus baigė 31 pradedamosios mokyklos mokytojas.

Kašedoriaus valsčiaus revizijos vaisiai

Savivaldybių departamentu padarytos Kašedorių valsčiaus valdybos revizijos išdaviniai toki, kad valsčiaus viršaitis ir raštvedys atstatyti ir patraukti teisman.

Steigiamas dailės salonas

Lietuvos dailės draugija ruošiasi atidaryt Kaune nuolatinį dailės saloną. Salione nuolat eis meno parodos atskirų dailininkų ir grupių. Be to, ten bus įsteigtas meno dalykų muziejus.

Klaipėdos krašto lietuvių dainų šventė

Ateinantį pavasarį Klaipėdos krašto lietuvių chorai ruošiasi surengt "Pirmąją Klaipėdos krašto lietuvių dainų šventę." Bendrojo choro dirigantis numatyta p. p. Vydunas ir A. Vaičūnas. Paruošiamieji šventei darbai jau atlikti.

Suomijos lietuvis Kaune

Nesenai 26 d. L. Šaulių Sgos centro v-bos pirmininkas p. Daukantas ir įžymesnieji Šaulių S-gos veikėjai išleido Kauno stoty dienos traukiniu p. A. Marganavičių, gyvenantį 20 metų Helsinky, Suomijoj lietuvių iš-eivį. P-as Marganavičius dar 1917 m. kalbėjo, kad Lietuva būtų nepriklausoma ir rupinos tremtinių reikalais, o šauliams nuvažiuavus Suomiuosna, drauge su jais važinėjo po visą Suomiją kraštą ir aiškino, kur tik teko įdomaut suomių gyvenimu ir viešėt. Dar šauliams viešint Helsinky, p. Marganavičius padovanavo Šaulių S-gai simbolišką suomių sporto kaušą, iš kurio nuvargęs sportininkas semiasi jėgų. Kauno šaulių burys p. Marganavičių priėmė i narius ir įteikė šaulio ženklą.

Sulaikė peoviaką

Nesenai sulaikytas pasilėpęs žinomas peoviakų (P.O.W.) narys Aliubavicius, kuris perduotas Kauno apygardos teismo valstybės gynėjui.

Atleido susipešusius pedagogus

Kauno komercinėje mokykloje nesena i įvyko incidentas. Mokytojas Ilgunas,

direktoriui L. Volotkai kirto i ausi. Švietimo ministerija mokytoją Ilguną atleido, o Volotkai pasiulė atsi-statydint.

Mažumų švietimo referantai

Prie švietimo ministerijos numatoma įsteigt du tautinių mažumų referantai. Vienas lenkų mokykloms, antras — žydų.

Klaipėdos krašto mokyklų nenormalumas

Viename vėlesniųjų Klaipėdos "Lietuvių Susivienijimo" posėdžių priimta mokyklų klausimu rezoliucija, iš kurios aiškėja, kad: dabartinė krašto mokyklų būklė dėstomosios kalbos atžvilgiu neatitinka konvencijai ir priešinga krašte veikiantiems parėdymams, nes iš 73 Klaipėdos apskričio mokyklų, 45 mokyklose, kurių daugumą sudaro lietuvių vaikai nedėstoma lietuvių kalba. Mokyklų personalas taip pat priešingas įstatymams ir netinka vietos sąlygoms. Iš 436 pradžios mokytojų, tik 73 moka lietuviškai. Sulig konvencija visi jie turėjo išmokt lietuviškai iki 1926 m. balandžio 4 diena. Liaudies mokyklose vyrauja Lietuvai nepalankus nusistatymas, nes mokytojai gauna tam tikrus pinigus iš jiems palankaus šaltinio Vokietijoje ir atsi-lygina už tai germanizuodami vaikus. Direktorija, tai matydama, nesustengia tvarkyt mokyklas sulig esama nuostatais. "Lietuvių Susivienijimas" kreipia i tai visu, kas tuo užinteresuotas, dėmesį.

Kryžių paroda

Nuo rugpiučio 26 dienos Čiurlionies galerijoje atidaryta lietuviškų kryžių paroda, kuri susideda iš 184 fotografinių padidinimų ir 46 geležinių kryžių galų nuotrupų. Įėjimas laisvas.

Vėl lenkų aeroplanas Lietuvoje

Rugpiučio 21 anksti rytą Utėnos apskritį skraidė lenkų orlaivis. Orlaivis lėkdamas laikėsi siaurojo geležinkelio krypties.

Užsienio studijuojančių konferencija

Rugsėjo 16 dieną Kaune įvyks lietuvių studentų, studijuojančių užsieny, visuotinis suvažiavimas, kuriame bus tariamasi del bendros Vilniaus vadavimo akcijos užsieny. Suvažiavime bus prof. M. Biržiškos ir J. Purickio paskaitos apie Vilnių.

Naujas finansų ministerio patarėjas

Ponas Stankaitis, buvęs kriminalinės policijos viršininkas, vėliau Raseinių burmistras, paskirtas finansų ministerijos ypatingu revizijos byloms patarėju.

Naujas dainininkas

Kaunan atvyko p. Pranas Rimkus, kuris praėjusiais metais mokėsi dainavimo Italijoje pas žymesniusius profesorius.

Atvyko Italijos pasiuntinys

Rugsėjo 6 dieną atvyko Italijos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotas ministeris

Lietuvai p. Augustas Stranieri. Nuolatinė pasiuntinio buveinė Rygoje.

Nauja universiteto vadovybė

1926/27 mokslo metams universiteto rektoriumi išrinktas prof. M. Biržiška, prorektorium prof. M. Romeris, sekretorium prof. St. Kolupaila.

Išvyko Vokietijos atstovas

Vokietijos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Lietuvai p. Štoteris vokiečių valdžios atšauktas ir jau išvyko. Naujas atstovas tuo tarpu dar nepaskirtas.

Nauji konsulai užsieny

Netrukus pradės veikti naujai steigiamas Lietuvos generalinis konsulatas Olandijoje ir Haagoj.

Naujas šiaulių apskrities viršininkas

Šiaulių apskrities viršininkas Stasiunas nuo rugsėjo 1 d. iš einamųjų pareigų paleistas, o jo vieton paskirtas p. Urbaitis.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Bastosi partizanų gaujos

Ignavinės rajone tarp Dukšto ir Kazitiškio miestelio, bastosi lenkų partizanų gaujos iki 90 žmonių. Visi partizanai jauni vyrukai, nuo 18 iki 25 metų amžiaus, atgabenti iš centralinės Lenkijos, buk darbo ieškot. Dalimis jie apsigyvenę dvaruose. Ryšy su tuo partizanų pertvarkymu, nesenai viešėjęs Druskininkuose Pilsudskis laukiamas atvykstant vėl i Vilniją.

Paleido iš kalėjimo du lietuvių

Vilniuje Lukiškių kalėjime kalinti 4 metus ir 10 mėnesių du lietuvių suvalkiečių Grigutis ir Raškauskas šiomis dienomis paleisti.

D-ro J. Basanavičiaus sukaktuvės

Šiemet sukanka 50 metų, kaip d-ras Basanavičius dirbo tautinį darbą, o lapkričio 23 dieną sukanka garbingo mūsų atgimimo tėvo 75 gyvenimo metai. Vilniaus ir provincijos visuomenė ruošiasi šias dvejopas sukaktuves paminėt.

Šelpsi nuo nederliaus nukentėjusius tik kolonistus

Šiemet Vilniaus krašte neuzderėjo nė žiemkenčiai, nė vasarajos. Ukinkinai nekaltant apie duoną, neturi kuo ir laukų atset. Įvairios ukininkų organizacijos kreipėsi i okupantų valdžią, prašydamos paramos. Ši, neturėdama formalės teisės atimest ukininkų prašymus, formalumo dėliai paskyrė ne visam kraštui tik 300 tukstantčių zlotų tam reikalui. Tačiau tas ukininkų kiek nenužugino, nes šitie pinigai dalinami okupantų gyventojams Varšuvos ir Lodzės perėjėjams, pas kuriuos amžinas nederlius, nes nieko nedirba, dvarininkams, o dalis sutirpsta okupantų valdininkų delnuose. Ukininkams gresia didelis bado pavojus. ("Trimitas")

Įvairios Žinios

Žuvo, bandydamas vienas perplaukt pertaką Boulogne, Franc.—Vanduo išnešė i krantą kuną Luis Rodriguez Delara, ispano, kurs vienas bandė perplaukt pertaką, be jokių palydovų.

Sugrąžino sidabrą išvogtą laike karo

Paris, Franc.—Vokietis prisuntė Ham miestelio majorui ryšulį sidabrinių peilių, šaukštų ir šakučių su prašymu perduot juos jų savininkui. Jis išvogęs sidabrą 1914 m. laike karo, bet dabar, susigėdinęs del vagystės, atgrąžino išvogtus dalykus.

\$500,000 vagystė Londone

London, Angl.—Pašto vežimas, vežąs \$500,000 vertės brangakmenių, dingo pačiame mieste. Už kelių valandų rastas tuščias. Policija nužiūrėjęs gudrų amerikoną vagį, kuris galėjo papildyt vagystę su pagelba savo šaikos. Policija mano, kad vagystė sugalvota keli mėnesiai atga.

Francuzas nušovė vokiečių

Germersheim, Vok.—Francuzas, oficieras okupacijos armijos, susiginčinęs su trijais vokiečiais, nušovė vieną ant vietos, kitus du sužeidė. Visi buvę girti. Gyventojai iniršę del šio įvykio, bet gatę francuzų pažadėjimą tinkamai nubaust oficerą, apsimalšino.

Pabėgo aštuoni cirko liutai

Valenciennes, Franc.—Aštuoni liutai, du tigras ir dvi meškos pabėgo iš cirko, išgąsdino viso miesto gyventojus. Tris cirko patarnautojai buvo sužeisti begaudant juos, bet pagaliau sugavo visus. Vienas liutas, iėjęs i valgyklą, sugadino biznį. Visi valgytojai pranyko, neužsimokėję. Vyras grįždamas namo vėlai, susitikęs liutą ant gatvės, apalpo. Liutas, pauostęs jo ranką, nuėjo toliau, nelietęs jį.

Bezdžionė pardavinėjo bilietus

London, Angl.—Bezdžionė, išsilaužus iš savo klėtos, dasigavo i stotį, atsisdė už bilietų pardavinėtojo la ngelio. Pardavinėtojas dingo. Bezdžionė, lyg žinodama darbą, išdavinėjo bilietus ir pinigus nustebusiems keleiviams. Prižiūrėtojai, bilietų pardavinėtojo pašaukti, išvedė nepaprastą pardavinėtoją.

Sovietai nori taikintis su Anglija

London, Angl.—Sovietų valdžios atstovas Krasin stengsis sudaryt sutartį su Anglija, prašalinimui visų nesutikimų dabar esančių tarp dviejų valdžių. Sovietai labai pageidauja įvykdyt tokią sutartį.

Francija didina Lenkijos laivyną

Leningrad, Rus.—Sovietų laivynas buk gavęs tikrų žinių, kad Francija suteiks Lenkijai 15 karės laivų. Lenkų valdžia taipgi gavs lėšų iš Anglijos pagerinimui Gdynia įplaukos. Tokdu

budu Anglija, Francija ir Baltijos valstijos rengiasi užpult ant Rusijos. Rusai taipgi sako, kad Latvija darys didelę laivyno bazę Kurlandijos pakraštį. Finija taipgi statysianti bazę Biorkoj, arčiausioj prie Rusijos Finijos įplaukoj.

Du amerikona žuvo revoliucioj

Managua, Nicaragua.—Du amerikona, pristoję prie sukilėlių, žuvo kovoje arti El Bluff. Revoliucionierių tarpe randasi keli amerikona ir vokiečiai. 80 sukilėlių žuvo El Bluff mūšyje.

Lenkų kabinetas rezignuos

Varšava.—Lenkų kabinetas tariasi rezignuot iš pozicijos, nes Dietas kritikavo vidaus reikalų ir apšvietos ministerius už netinkamą ministerijų vedimą.

\$7000 už lašą vyno

Berlin, Vok.—Bremeno Ratskellery pardavinėja mas 200 metų senumo vynos po 42 centu stikluikas. Vynas atsiduoda medžiu nuo bačkos, kurioje išstovėjo, todėl nevarta mokēt už jo skoni, vien už "garbę," kad tai seniausias vynos šinkuojamas pasaulyje. Ten pat yra bonka Ruedisheimer vyno, supulto 1653 metais. Ekspertai išrokuoja jis yra vertas \$7000 už lašą, skaitliuojant jo originalę kainą, nuošimtį ant tos kainos, ir atskaitant už išgaravimą.

Sovietai padidina algas

Ryga, Latvija.—Sovietai padidino angliakasiu, metalo, audimo ir chemijos industrijų ir geležkelių darbininkų algas ant 15%, tuom pat laiku išakydami minėtoms industrijoms sumažint išlaidas ant 15%. Algos buvo padidintos sumažinimui o pozicijos įtekmės darbininkų tarpe. Opozicija, vienok, nenurimsta, varo agitaciją darbininkų tarpe, sakydami, kad įvairūs fondai ir aukos sovietų draugijoms suės jų algas. Opozicija šaukia konferenciją su Komunistų partija.

Ruffles ir "Charlestono" Šokis.
Sok ir streptėk ir galva kriupki! Bet saugokia neprisireak savo šokėjui akis pleiskanom.
Išlikro yra apgautina, kuomet žmogus apsidžiaus pleiskanom.
Ruffles
Pleiskanų mirinias prietas tuojau apvalys jus nuo to įkyraus ir maikančio paraito.
Pamėginkite šokti per savaitę ar dvi savaites, o busite nustebinti.
65c. vaistinėse arba 75c. per pašta, tiesiai iš laboratorijos.
F. A. D. RICHTER & CO.
Berry and So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass.
(Priešais Lietuvų Sv. Kazimiero bažnyčia)
Tel. Park 8608
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet
6 iki 8 vakare

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANA VIČIA,

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States — \$2.50
 In Foreign Countries — \$3.00
 Single copies — 5 cents

Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, cina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANA VIČIA,

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose — \$2.50
 Kitose valstybėse — \$3.00
 Pavieniai egzemplioriai — 5 centai
 Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Ekonomistas

PRIVATINĖ NUOSAVYBĖ IR PROFESINĖS SĄJUNGOS

P. Vidaus Reikalų Ministeris pasikalbėjime su laikraščiu korespondentais pareiškė, kad konfliktų, įvykstančių tarp savininkų ir darbininkų, metu, turi but sustabdytas prekės iš įmonės įvežimas.

Lietuvos darbininkų profesinės Sąjungos pastarųjų streikų metu sudarė iš šio klausimo—klausimo del savininko teisės elgtis sulig savo nuožiuos savo prekiškėmis streiku metu—nesant taikos obuolį. Klausimas buvo taip griežtai pastatytas, kad išsiskaitė, tiesa, retus, bet visai nereikalingus policijos su darbininkais susirėmimus ir, net daugiau, policija šių susirėmimų metu griebėsi veiksmo, kurs gal but, ir nebuvo būtinių aplinkybių išsautas. Ir jeigu vedamas tardymas parodys, kad policijos aktinumas nebuvo momento aplinkybių išsautas, tai, aišku, yra būtina, rimta, tam policijos atstovui, kurio kaltės dėlei įvyko ekscesa, pamoka. Bet ne tame yra klausimo branduolys.

Šiuo atveju susidūrė dvi srovės, kapitalas ir darbas. Valdžia atsidūrė prieš būtinumą pasakyti savo žodį tokiu klausimu, kaip darbininkų įmonėse kontrolė. Neseniai Anglijoje įvyko, dar ir dabar negalutinai likviduotas, vienas iš didžiausių pasaulyje streikų—angliakasių streikas. Anglijos tred-unionai niekuomet nestumė aikštėn darbininkų įmonės kontroliavimo problemos.

Paskutiniojo angliakasių streiko metu atsitikdavo susirėmimai tarp darbininkų ir streik-brekerių, angliakasiai bandė sulaukinėt užsienio anglių transportus, bet nebuvo tokio atsitikimo, kad angliakasiai sumanytų trukdyt anglies iš sandėlių išvežimą. Atvirkščiai, angliakasių darbininkai gerai žinojo, kad anglies iš sandėlių pardavimas yra jiems palanki aplinkybė, kad esant sandėliuose pakankamai anglies atsargai, kasyklų savininkai mažiau bus linkę tartis ir nedarvt bet kokių nuolaidų. Sveikas anglų tred-unions-to protas sakė jiems, kad nėra mažiausios prasmės griaut įmonės pamatus, kuri užlaiko ir duoda darbo

darbininkų masėms.

Ir jie niekuomet nestatys reikalavimo, kad fabrikančiai nedrįstų vežt savo prekes iš įmonės streikų metu. Jie gerai supranta, kad toks jau paruoštų prekių judėjimo stabdymas grėsia finansiniu krachu ir ardo tą įmonę, iš kurios jie stengiasi ištraukti kuo daugiausiai syvų. Toks iš darbininkų pusės reikalavimas kenkia ne tik įmonininko, bet ir darbininkų reikalams, nes prekių realizavimo sulaikymas visuomet padaro nuostolius; šie nuostoliai turi but įskaityti gamybos išlaidų sąskaiton ir netiesioginai spausdarbo mokesnio lygį.

Klasiško profesinio judėjimo šalyje, Anglijoje, šios praktiškos gyvenimo pamokos yra gerai profesinių organizacijų supratos. Peržiūrėkite atydziai profesinio judėjimo žinomą veikalą: "Tred-unionų teorija ir praktika" S. ir B. Webb, ir jūs tenai rasite tred-unionizmo tēzių ir programinių punktų tarpe tokio postulato, kaip išvežamų streiko metu fabrikatų darbininkų kontrolė. Lygiai jūs nesutiksitate tokio programinio punkto ir Vokietijos profesinio judėjimo istorijoje. Rusijoje 1917 metais laikinosios valdžios metu bolševikai su Leninu prieky pasiskelbė bendrą tēzē: "gamybos darbininkų kontrolė." Betgi šioje tēzėje nebuvo reikalavimo del prekių streiko metu kontrolės. Darbininkų Tarybos metu, laiku buvusiųjų tuomet Petrapilyje streikų, kuomet siautė demagogiška bolševikų programa, streikuojantieji visokiais budais stengėsi sulaukvt gamybos judėjimą, bet aš nepamenu, kad nors vieną sykį butų daromos kliutys prekių išvežimui. Ši priemonė yra taip nesąmoninga, tiek patiems darbininkams kenksminga, kad ji gali but tik pykčio, o ne darbininkų naudos sumetimo diktuojama. Tas yra tuo labiau įdomu, kad ji yra aikštėn išstumta mūsų laikais Lietuvoje, ir reikia tik stebėtis, kad šį reikalavimą palaiko Lietuvos profesinės sąjungos, pašauktos tvarkyt darbininkų judėjimą, taip rimtu kovos su kapitalu metu. Toks grynai griau-

namojo pobūdžio reikalavimas, lygiai kenksmingas ir darbininkams ir įmonininkams, galimas tik Bakunino krypties anarchistams pramonėje, bet jokiū būdu jis negali tilpt profesinių, socialdemokratiškoje dirvoje išaugusių, organizacijų programoje. Socialdemokratų niekuomet nepalaikydavo o balsio: "Kuo blogiau, tuo geriau." Dabartiniams laikais taikios evoliucijos vaisiai yra visų statoma aukščiau už audringos revoliucijos vaisius. Aš sakau—visų—išskiriant tuos, kurie apsiputoję įrodinėja, kad pilietiškas karas ir valdžios teroras tiesia kelią į progresą ir liaudies gerovę.

Rytų mokslas apie liaudies gerovę, orientalusis socializmas nukrypimas Lenino ir jo mokininių dvasioje, nerado pritarimo Europos ir Rytų Europos dirbančiųjų milijonų tarpe. Nes ir Tarybų Rusijos darbininkai su užčiauptomis burnomis neturi galios šaukt apie pilietiško karo baisumus. Todėl, kar-toju, nuostabu, kad Lietuvos dirvoje išdygo tokio anarchistiško mokslo sėkla. Tiesa, mūsų laiku Lietuvos darbininkai, o ypatinai dirbančiųjų moterų kadrai yra labai gera medžiaga agitacijai bei demagogijai. Lietuvos darbininkai gyvena dabar tokiose liudnose materialinėse ir dvasinėse sąlygose, jo lygis yra taip primityvus, kad jis šiandien negali sąmoningai pasipriešint nesąmoningiems obalsiams. Reikia turēt daug drąsos, kad butų galima pradēt kovą sveiko proto išdavomis su demagogiškais šukavimais kovos už geresnes darbo sąlygas streiko metu. Deja, apie profesinio judėjimo vadus, pripažįstant jų siekių skaitumą ir nuosirdumą, reikia pasakyti, kad jie Lietuvoje toli gražu neparodē tos drąsos, neranda savyje pasiryžimo atitraukti savo autoritetu mases nuo demagogiškų obalsų, nes tokiam gryno išitikinimo balsui bus primestas darbininkų reikalų pardavimas, toks balsas bus apkalintas išdavimu. Visą laiką, kuomet aš nagrinėjū šių minčių plotnėje šį aktualų klausimą, aš pasilieku darbininkų klasės, kaip tokios, interesų matymo taške. Šie klasės interesai reikalauja, kad streiko metu savininkas įmoninkas laisvai rikiuotų savo prekes.

Yra būtina, kad įmoninkas streiko metu butų kuomaziliausiai finansinių rupesčių apsunkintas, kad kovos atmosfera butų darbininkams palanki, kad darbininkas turētų galios padaryt nuolaidų ne tik norais, bet kad jis ir faktinai galētų tą padaryt. Štai kodėl galima stebėtis iš P. Vidaus R. Ministerio pareiškimo, kursai šiuo atveju prisilaiko svetimo socialdemokratų partijai ir profesiniam judėjimui obalsio. Aišku, kad p. p. Lietuvos įmoninkai rado pakankamai pamato šiame p. Ministerio pareiškime alarmui pakelt. Privati nuosavybė nėra streikų metu apsaugojama—štai toki yra naujo val-

džios paliepmo išvada. Ne tik p. p. įmonininkai, bet ir Finansų ministeriai turētų pajust rimtą rupesni. Gi iš tikrųjų jau senai yra įrodyta, kad sveiką politiką turi lydēt ir sveiki finansai. Lietuvos finansų valdyba puikiai jaučia savo biudžeto ukiu darbuose šios tēzės—sveikos politikos būtinumas—visą rimtį ir jėgą.

Jau žemės reformos įgyvendinimas Lietuvoje, kaip duoklės revoliucinei gadynei ir revoliuciniams ukininkų reikalavimams, virto prekybos ir gamybos kapitalo Lietuvos pritraukimo kliutimi, esant p. Bistro valdžiai, esant tokiems finansų valdybų vedėjams, kai p. Petrusis ir Karvelis, buvo daug padaryta tokio, kas vijo užsienio kapitalą iš Lietuvos ir tokiu būdu izoliuotų Lietuvos taisykles, įstatymą del vidaus reikalų ministerio teisės uždaryt bet kurią pramonės įstaigą, įstatymą del sekvestrų rekvizicijų ir kitus tolygius dalykus, dabar palaipsniui naikinamus.

Nuosavybės institutas Lietuvoje yra konstitucijos lygiai saugojamas su pilietiškomis laisvėmis. Deklaracija del darbininkų teisės sulaikinēt prekių iš įmonės streiko metu išvežimą, be abejo, yra nuosavybės teisių siaurinimas. Streiko paskelbimas sulaiko prekių realizavimą ir tokiu būdu taps bausiu ginklū darbininkų rankose. Jeigu gamybos produktas yra jau užsienio pirkliams parduotas ir pinigai paimti išanksto ir jeigu streikū paskelbimas sustabdo fabrikato (pav. linų) arba žaliavos (pav. skudurų) išvežimą, tai užsienio kapitalas rimtai susimąstys apie tai, kas vyksta Lietuvoje: ar saugojama Lietuvoje nuosavybės teisė, ar pastaroji yra palikta be jokios apsaugos? Ir jau be to silpnas vakarų kapitalistų pasitikėjimas Rytai ir Pabaltijo valstybėms paakis visišku nepasitikėjimu, ir Lietuvos ukiu gyvenimas, likęs be Vakarų oro bei šviesos, galės palaipsniui žūt. Tai nėra smulkmena! Tai yra rimtas valstybinio mąsto klausimas. Ir štai prieš mus stovi klausimas: ar reikalinga ir naudinga Lietuvos darbininkams, kad išvirtintų toki padėtis, kuriai esant fabrikantui butų atimta teisė vežt streiko metu savo fabrikatus iš įmonės? Ar nepakenks darbininkų masių interesams tas vidaus ir užsienio kapitalo atsinešimas į Lietuvos industriją ir Lietuvos gamybą, kursai susidarys pasitvirtinus išvežamųjų prekių streiko metu iš fabrikų darbininkų faktui?

Ar kartais nerausia profesinės sąjungos Lietuvos industrijos pamatū? Ar nemažėja kiekvieno streiko pasisekimo šansai tuo, kad yra sudaroma kebli šeimininkui finansinė padėtis ir didinama jo išlaidos gamybai? Tokiais svarbiais žygiais galima buvo laukt labiaus rimto atsinešimo ir Gilesnio nagrinėjimo. ("Lietuvis")

P. SIDZIKAUSKO. SVEIKAS KINAMAS PAREIŠKIMAS DEL VOKIETIJOS ISTOJIMO TAUTŲ SĄJUNGON

Lietuvos delegacijos Zenevoje pirmininkas p. Sidzikauskas patiekė "Vossische Zeitung" redaktoriui toki sveikinamą pareiškimą del Vokietijos įstojimo T. S-gon:

Vokietijos įstojimas T. S-gon ir jos dalyvavimas, kaip nuolatinio nario, tarybos darbuose, yra, be abejo, toks įvykis, kurio įtaka į pasirašiusių Locarro sutarties didžiųjų valstybių santykius žymiai prašoka kuklias ribas draugiškų santykių, kurie yra susidarę tarp Vokietijos ir Lietuvos, kai Lietuva yra vėl įėjus į Europos politinį gyvenimą.

Kaip Vokietijos kaimynas, Lietuva gali jaust tiktai džiaugsmo del šio įvykio, kurs tarp abiejų valstybių, dvasiniu ir politiniu atžvilgiu, deda pagrindus naujai kaimyniškumo formai, kuri padės sustiprinti glaudžius ekonominius ryšius, kylančius iš geografinės padėties.

Bet Lietuva, kaip didelės žmonių bendruomenės narys, yra ypač laiminga del įėjimo didelės tautos, kuri vaidino tokį žymų vaidmenį pasaulio dvasinio mokslinio ir literatūrinio gyvenimo istoriniam išsivystyme. Čia aš manau ne tiktai apie nemirštamą kurybą garsių dvasios galiunų, kaip antai Gete, Kantas, Šileris, Heiderlinas, Lesingas, ir ištiesą legioną kitų nepaprastos reikšmės bendralaikių, kurie kadise pakeitė socialinę ir politinę dviejų pasaulių statybą. Bet man ypač vandenasi nepaprastas smulkus darbas tų visų įvairiausiose srityse gausingų draugijų, kurios antroj XVIII šimtmečio pusėj turėjo tikslo įgyvendint vokiečių siekinus įvairiose srityse. Tų draugijų darbas iš dalies visiškai pamirštas, iš dalies palikęs prieblandose, bet jis yra suvaidinęs nepaprastai svarbų vaidmenį tų laikų demokratiniam gaivinime. Ar šiandien nėra aišku, kad didelės tautinės jėgos, kurios yra uždėję vokiečių civilizacijai gilaus vidujinio idealizmo antspaudą, vėl pradės reikštis ties dabar prasidedancios taikos gadynės slenkščiu? Ar mes nematom, kaip jos pradeda atsikratyt dvasinio nuomario, kurs per ilgus materializmo ir perdidelio industrializmo dešimtmečius spaudė visą pasaulį, o ypač Europą?"

Lietuva visuomet stengėsi palaikyt gerus kaimyniškus santykius su Vokietija, tad p. Sidzikausko pareiškimas mintims sąryšy su Vokietijos įstojimu T. S-gon Lietuvos visuomenė, be abejo, gali tiktai pritart. Taip pat neabejojama, kad ir Vokietijos plačioji nuomonė yra panašaus nusistatymo. Todėl su pasigailėjimu tenka konstatuot kaipo disonansą esamai abipusiai nuotakai tokius žygius, kaip kad "Demokratische Zeitungsdienst" iš vadžiojimai ir pastabos del p. Sidzikausko pareiškimo, kad Klaipėdos kraštas grįžęs prie savo tikrosios tėvyinės Lietuvos. Nejaugi "D.

Z." norētų laikyt Klaipėdos kraštą Vokietijos dalimi? Mes butume linkę manyt, kad "taip butini geri santykiai," pasak "D.Z.", turi šio tokios reikšmės ir Vokietijai, o ne tiktai vienai Lietuvai, kaip kad, matyt, galvoja "D.Z." ("Lietuva")

Amerikos Zinios

Automobilių nelaimės dauginas

Washington, D. C. —Daugiau žmonių miršta automobilių nelaimėse. Rugsėjo mėnesy, per keturias savaites, 78 miestuose, 560 žmonių mirė iš priežasties automobilių nelaimių. Pereitais metais, tuom pačiu laiku buvo 521 mirtis. Proporcijonališkai, 18.9 žmonės iš 100,000 miršta automobilių nelaimėse kasmet.

Mokinos teisių, kad gavus perskyrą

Boston, Mass. — Ponia Ida F. Korb norėjo gaut perskirą nuo vyro Dr. Harry Korb, keli metai atgal, bet del techniškų kliučių, nepavyko. Ji įstojė į teisių mokyklą, kad sužinotus apie perskyrų teises. Pramokus, jai pavyko gaut perskyrą.

\$125 už bilietą

Chicago, Ill. — Ponia Edith Rockefeller McCormick, milijonieriaus duktė, rengia kazyravimo balū. Įžangos bilietai kainuos nuo \$125 iki \$300. Dalyviai galės kazyruot ir apžiūrēt brangius namus, Pietus svečiams paduos ant auksinių torielių. Pelnas, kuris sieks \$15,000, skiriamas labdarybės tikslams.

Atkasė 43 vyrus

Ironwood, Mich. — 43 vyrai išbuvę penkias dienas užgriuvusio geležies kasykloj, buvo išgelbėti iš požeminio kalėjimo. Visi buvo sveiki, nepaisant aplinkybių, kuriose išbuvo penkias dienas. Dešimts tukstančių žmonių susirinko apie kasyklas sutikt išgelbētus vyrus.

Išsoko per langą nuo ketvirtuo aukšto

New York, N. Y. — Dorothy Smith, 24 m., išsoko per langą nuo ketvirtuo aukšto; numirė už dienos. Du vyrai, buvę su ja, areštuoti už žmogžudystę; jie buvę su ja, kuomet ji išsoko, išsigelbēt, kaip spėjama, nuo jų kriminališko užpuolimo ant jos.

Dadėjo smugį prie teisėjo nuosprendžio

Vineyard Haven, Mass. — Antone Mederios, peštynėse užmušę Antone Kakalesirio, teisėjas nuteisė jį ant 2-ju metų į kalėjimą. Kakalesiris našlė, teisme, sušukus "dviejų metų neužtenka," kirto Mederios'ui per galvą su geležiu. Ji perkirto jam veidą.

Buvo per silpnas del kariuomenės, sulaukė 104 metų

Danvers, Mass.—1861 metais Jaazaniah C. Pierce norėjo įstot į kariuomenę, bet jį nepriėmė, nes buvo "per silpnas." Jis dabar

mirė, sulaukęs 104 metų. Jis buvo stiprus, tik buvo pradėjęs netekt regėjimo ir grūdėjimo.

Keista nelaimė
 Fitchburg, Mass. — Barbara Richards, 3 metų, pusdama blėkinę triubelę, nu puolė laiptais. Doktoras at-rado, kad ji puldama išpiovė vieną "tonsilą." Mergaitė nereikės daryt operaciją išpiovimui tonsilū, kaip daugelį vaikų reikalinga.

Begydatant elektrą, nužudė vyrą

New York, N. Y. — Begydatant Anthony Pardo elektrą ligoninėj, atsukta per daug elektros jėgos, iš ko jis mirė.

Audžia kostiumą N. Y. majorui

New York, N. Y. — North Carolina valstijos kalnų gyventojai audžia pilką kostiumą New Yorko majorui Walker. Parinkta delegacija keliaus į New Yorką i-teikt dovaną.

Nori \$10,000 už nepasėkmingą meilę

New York, N. Y. — Irving Fleishhacker, 35 m., išmylėjęs 18 m. Ruth Finkelstein, pirkinėjo jai dovanas ir visokiais budais įrodinėjo savo meilę. Ruth nepriėmė jo meilės, todėl jis skundžia ją ant \$10,000 — atlygint už sužeistą širdį ir praleistus pinigus.

Persergsti del anglies trukumo

New York, N. Y. — Inžinierius L. W. Wallace pataria žmonėms pirkt anglis iš anksto, kad žiemą nepri-truktų jų. Sandėliuose dabar yra mažiau anglių, negu paprastai.

Nušovė draugą

New York, N. Y. — Matthew Beagen, 9 m., mirtinai nušovė savo draugą Patrick Curry, taipgi 9 metų. Vaikai, bežaisdami rado du šautuvus tuščiam lauke. Pasiėmę po vieną šautuvą, nutarė "kariatu." Mathew, pradėdamas "karę", paleido šūvį į Patricko krutinę. Vaikas numirė bevežant jį į ligoninę.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinimui gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumu. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turį skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanysį, jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškina, paeina nuo nerviškumo, įtem-pimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė — gali nirtk bile aptieki. Saugu duot vaikams. Jei aptieki-rus neturi. rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U. S. A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir sesers: —

Atėjus žiemai, žmonės susirinkę į draugijas arba klubus tankiai pasirėngia prakalbas, kas labai pagirtina praleistą laiką pasiklausant prakalbų, yra labai naudingas daiktas. Todel prakalbos tegul pas mus nenyksta, tegul gyvuoja, jos naudinga del to, kad žmogus šį tą naujo išgirsta, šį tą gyvenime mums primena.

Iki šioliai pas mus prakalbos nelabai ką gero atnešė, delto, kad prakalbos nuolat buvo rengiamos partijų, kas nors pasmerkt, mūsų kalbėtojams nerūpi, kad aiškint žmonėms ką nors moksliskai, paliausot klausytojus nuo jų nesužiniškumo ir atidarant ką nors naujo del jų gerovės. Musų kalbėtojai viena ir tą pačią dainą dainavo smerkdami vieną kokį dalyką, buk tas ir yra priežastis visų nelaimių. Susirinkusieji klausytojai — neapsiskaite ir neapsisvietę žmonės, klausydami tokių partijų prakalbų, patys partijomis palieka. Kad jie paliktų mokslo partijomis, tai jie mokslą tyrinėdami, matydami šį tą jame, veikdami imtų tobulintis. Bet kada jie klausio tokio kalbėtojaus, kuris del visų žmogaus vargų nelaimių vis rašė priešą ir siūdo tą priešą nukovot, o tada viskas bus gerai. Žmogus, tai prisiklausęs taip ir mano, kad išnaikinus tuos priešus, tai daugiau nieko ir nereikia, tada žmogus bus mokytas, turės ikvaliai turtų, nesirgs, nemirs ir gyvens sau kaip rojui. Daug man teko sueit žmonių, kurie vakarus praleidžia girtuokliaudami, kazrynuodami ir užsimdami nemoraliskų gyvenimų ir tas žmogus tiki į partinę srovę, kuri liežuviai naikina kapitalizmą, kunigiją ir visokius buržuus. Viena gera prakalba gero evangelisto, kuris moka peklos kankynes gerai įmuštį žmogaus makaulę, greitai padarytų reformą tokio žmogaus smegenyse. Jis imtų kreipt atydą pats ant save, nes pirmiausia reformą, tai reikia padaryt pačiam ant savęs, o paskui žiūrėt kitus. Bet žmogus klausydamas partijų prakalbų, kur kalbėtojas laišosi prie jo, kad po prakalbų kvotėrį gavus, visas nelaimės suverčia ant kitų žmonių, pats jaučiasi taip kaip nekaltiausias avinėlis.

Tokios prakalbos mažai naudos žmogui duoda. Jis

jaučiasi, kad jis kovoja už kokią tai savo klesos partiją, savo blogų kelių nę kiek netaisydamas ir taip smilksta gyvenime. Pasaulėje tvorų nėra, klesos niekur neaptvertos, šimtai tukstančių žmonių kasdien ir kas metai mainosi savo pobūdį gyvenimo. Tas, kuris pasižiuri pats į save, atranda savo apsilėidimą ir imasi jį pataisyti, greitai pakyla savo gyvenime, žengia prie ko geresnio. Visi, kurie mato jo permainą jam pavydi. Niekas negali sulaikyti žmogų, kuris nusistato žengt pirmyn.

Mes turime rupintis susirengt prakalbas, kurios pagelbėtų mums žengt pirmyn, o nę laikyti mus ant vietos, kokioje nors klesoje užmurytus didele siena, buk per tą sieną mes negalime pereit. Jokia siena negali žmogų atskirti nuo laimės, nuo pagerinimo savo būvio, jeigu jis nusistatys eit pirmyn. Jeigu nori mokslą įgyt čia galima jis įgaut, jeigu nori turtus įgyt, gali juos pasiekt su geru nusistatymu, neduok niekam, kad tave užtvėrtų kokia klesų siena, nes tas, kuris mėgina tave užtvėrt, pats per ją lipa, ir senai jau džiaugiasi savo

gudrumu. Prakalbų mums reikia, kad išaiškintų musų gyvenime mums neprieinamus šiokiu ar tokiu budu mums negalimus ir nesuprantamus dalykus. Nesuprasdami dalykų gyvenimo, mes negalime progresuot, musų pats nesupratimas mus ant vietos palaiko ir nę žingsnio pirmyn negalime nueit.

Tukstančiai dalykų yra, kuriuos mes turime suprast, o nesuprantam. Tai tokie dalykai reikalinga per prakalbas žmonėms aiškint. Užvis labiau reikia naikinti pas mus nešvarumas ir naikinti nemokėjimas skaityti ir rašyti. Pas mus dabar visa kaltė sumetama ant kunigų ir bažnyčių užtai, kad sau laiško negalim pasirašyti. O ką mes veikiam liuosais vakarais ir kodėl nesinaudojame jais, kad promokt? Tuojaus galime matyti, kad nekeno kito kaltę, kaip tik mus pačių. Taip ir mes atrasime, jog niekas kitas nėra kaltas, kaip tik mes patys už visus musų gyvenimo trukumus. Kad pažint gerai savo trukumus, klausykime gerų prakalbininkų, rūpinkimes surengt prakalbas savo naudai, o ne naudai kokių partijų. Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

LAIŠKAS IŠ PIETINĖS AMERIKOS

Dabar Pietinėj Amerikoje jau skaitoma žiemos laiku, tai ir su darbais yra labai sunku, kadangi daug atvažiuoja iš Europos; daugiausia imigrantų pribuva iš Lenkijos, Vokietijos ir Austrijos, taipgi nemažai ir lietuvių atvažiuoja laimės ieškodami. Montevideo naujai atvažiuosiu lietuvių yra apie trisdešimt, tarpe kurių randasi keturi vedę su mažais vaikučiais—jie visi gyvena imigracijos namuose, nes jau daugiau kaip tris mėnesiai kaip negauna darbo ir nėra vilties greit jį gaut. Nors imigracijos namai ir užlaiko juos, bet maisto tik tiek gauna, kad sunku apsigint nuo bado ir reikia gulēt ant nuogų grindų dideliame nešvarume. Yra tokių, kurie žemes par-davę atvažiuo, o dabar vertkia, kad kaip nors sugrįžus savan kraštan, bet nėra iško.

Montevideo miestas yra sotinė Urugajaus. Tai vie-

nintėlis pramonės miestas, kuriame randasi tris didžiulės gyvulių skerdyklos, pastarose dvejuose užmušama po 4000 jaučių, trečioji yra sustojus ir pradeda darbą apie kalėdas. Kuomet gerai darbai eina, tai fabrikuose dirba į 5000 darbininkų. Zėmdirbystė mažai kas čia užsima, didžiausia šio krašto pramonė, tai gyvulių auginimas. Abelnai imant, darbo sąlygos čia yra prastesnės, negu Argentinoj, nes Argentinoj apart fabriku, galima gaut darbas ir ant ukės, kas teikia progos ir susitaupyti keletą skatikų. Urugajus gali pasigirti tik klimatu, nes esą sveikiausias visoje Pietinėje Amerikoje.

Paskutinį laikų kai kurie lietuviai pėsti iš Brazilijos atėję į Montevideo, sako, tai prasčiausias esą ten gyvenimas. Ant ukės turi dirbt už dyką iki atidirbs už tikieta, kurį gavo dykai atvažiuoimui iš Lietuvos. Pavieniai dar gali pasislėpt, bet jau su šeimynomis, tai yra didžiausias skurdas, nes

neturint pinigų, nėra galima nę persikelt į kitą vietą. P. Rašimavičius.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas P. Redaktoriau, prašau išspausdint šį mano skelbimą.

Kreipiuos į Amerikos lietuvius prašydama bent menkutės mēnesinės pašalpos.

Esu našlaitė. Pati uždariaudama baigiau gimnaziją, o dabar universitete nebeturiu laiko pašaliniais darbais užsiimt.

Baigusi—atsilyginsiu.

Su pagarba,

Narbė Žilytė,

Adresas: Kaunas, Lietuvos universitetas, medicinos fakultetas—LIETUVA.

Štai kur gali garbę laimēt.

Daug yra musų brolių Amerikoje, kurie pinigų turi daugiau kaip proto, bet nemoka juos sunaudot. Jeigu Rockefelleris, Morganas, arba Carnegie, pinigus būtų nemokėję kaip vartot, tai pasaulis būtų skurdą kentėjęs. Tie žmonės pinigą padarė ir mokėjo jį išleisti, didindami savo pramonės, ir duodami milijonams žmonių darbo. Kas metas jie pašventė milijonus dolerių del gerų darbų: leidimo jaunuolių mokslan, budavojimo mokyklų, knygynų, ligonbūčių, universitetų ir visko kas žmoniją kelia ant aukštesnio laipsnio gyvenime. Musų turtuoliams lietuviams reikėtų praktikuot panašus dalykai, jeigu norim, kad musų tauta gyvuotų. Reikia šelpt savo moksleiviją ir stumt savo jaunuolius prie aukštesnio laipsnio gyvenime. Turtuolis gali tik tuom save suramyt, kad bus ką gera pasaulyje padaręs. Štai gera proga susirašyt su aukščiaiu prašančia pagelbos ir ištiest savo ranką. Red.

PHILADELPHIA, PA.

Iš visuotinės parodos

Spalio 3 dieną atsibuvo labai graži religiška paroda, kardinolas Dougherty laikė mišias su iškilmingiausiu patvarkymu, tame pačiame stadiume, kur Dempsey ir Tunney turėjo muštynes. Mišios buvo pašvęstos už visas Dievo geradėjystes per pereitus pusantro šimto metų gyvavimo Suvienytų Valstijų po iškovojimui nepriklausomybės. Speciališkas altorius tapo surengtas su dideliu baltakimu ir gražiomis pritrinkamomis dekoracijomis. Knights of Columbus, šv. Kryžiaus Draugija ir daugumas kitų katalikiškų draugijų ėmė dalyvumą šioje parodoje. Žmonių nę tik katalikų, bet ir visokių tikėjimų prisirinko didžiausios minios. Choras, kuris patarnavo atlaikyti šias mišias, susidėjo iš parinktų dainorių, iš įvairių parapijų, po vadovyste kunigo Boylan. Atsibuvo visas labai iškilmingai, nes ne tik kad buvo gražiausiai parengtos mišios, bet ir graži procesija, kurią iš anksto parengė Kardinolas Dougherty, užkviestas daugybę kunigų šiose iškilmėse dalyvaut. Iškilmė buvo taip surengta, kad gražiau negali ir but, išbet jau su šeimynomis, tai yra didžiausias skurdas, nes

Perstatoma Persijos karalių sostas

Persijos karalių sostas, parvežtas iš Persijos su visais padabnimais, kambarris, kuriame sostas stovi ant paklotų brangių divonų yra labai įdomus dalykas pamatyti. Pats sostas yra 150 metų senumo, randasi Persijos valdžios budinke. Persijos name galima pamatyti labai įdomių dalykų, atvežtų iš taip tolymos šalies.

Rengiamas didelis kontestas

Šiomis dienomis rengiamas didelis kontestas ant spausdinamųjų (rašomųjų) mašinelių, skyriuje Underwood mašinelių. Greičiausiai mašinelių operatoriai iki šioliai buvo Albertas Taugora ir Jurgis L. Hossfield. Taugora buvo greičiausias operatorius pasaulyje per pereitus trejus metus. Jo rekordas yra 147 žodžiai atspausa per minutę. Hossfield'o rekordas 146 žodžiai per minutę. Apart šių greičiausių operatorių bus dar apie 100 naujų kandidatų. Dabar jie praktikuoja kasdien. Underwood mašinelių skyrius randasi palociuje of Liberal Arts. Kontestas atsibus šiame (spalio) mėnesyje.

Rengiamas ugniesių paroda

Penki tukstančiai ugniesių dalyvaus visavietinėj parodoje nuo spalio 4 dienos iki 7 dienai parodys naujausią ir geriausią budą kaip gintis nuo ugnies, kokį iki šių gadyčių žmonija yra sumanius del apsigynimo nuo ugnies nelaimės. Ugniesių dalyvaus iš įvairių Amerikos miestų parinkti vyrai ir su visą istoriją aparatų nuo senovės gadybės iki šių dienų. Paroda bus labai įdomi ir pamokinanti.

Airiai turės savo Dieną

Spalio 31 dieną, airiai rengia savo tautišką parodą. Airių tauta labai daug atsižymėjus šios šalies gyvenime. J. Minnik, iš Philadelphiajos yra vyriausiu rengėju Airių dienos. Dalyvaus New Yorko gubernatorius Al. Smith, dalyvaus ir garsus airių tenoras McCormack. Airiai kaip ir lietuviai pasirėdys į savo tautiškų rubus ir sudarys milžinišką gatvinę parodą.

Kinai turės savo Dieną

Kiniečiai rengia savo tautišką dieną ant 9 dienos spalio, su dideliu bazaru. Jų tautiški rubai ir nepaprasti apsirėngimai baltiems žmonėms bus gana įdomu pamatyti.

CHICAGO, ILL.

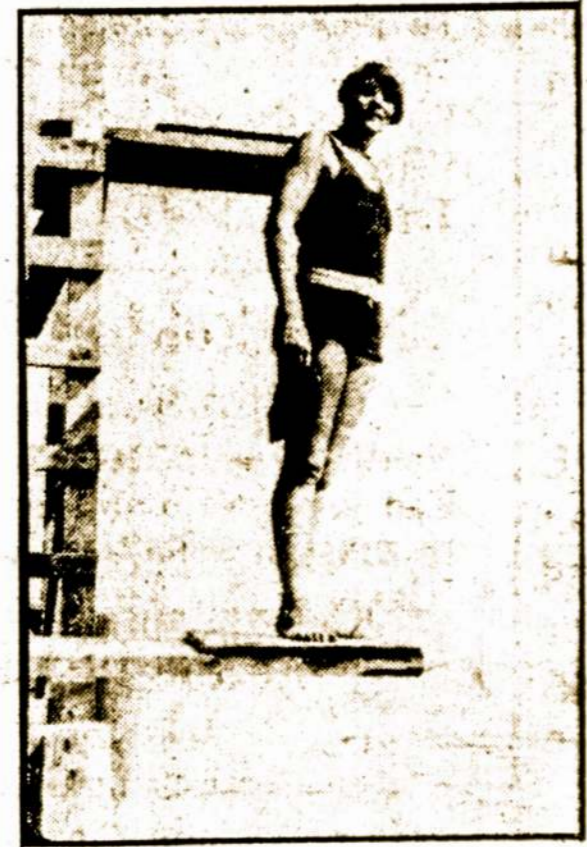
Chicago lietuviai pražuvo

Chicago seniau buvo garsinga tautiškais darbais ir tautiečiais, gi šiomis dienomis galima sakyti visiškai pražuvo. Tautiečių jau Chicagoje taip kaip nėra. Tautiškus laikraščius užpuolė internacionališkos blusos ir su laiku juos išnaikino. Nuo 1905 metų blusų prasidėjo atsirast. Atšoko jos čia daugiausia iš Rusijos, ant nelaimingos, ką-tik pražudintos lietuviškos dvasios. Ir iki šioliai, bet-gi jiems pasi-

sekė išvalyti visus lietuviškus tautiškus laikraščius ir pristegt internacionališkų. Iki šioliai čia ėjo internacionalų laikraštis "Naujienos", kurių vadovai pasiskirdami sau kapitalistikas algas samkėlė pavydą savo sebrų, kurie irgi sukručė vėl suaukė proletarų dolerius ir padarė antrą internacionališką dien raštį. Dabar čia eina tris internacionališki dieniniai laikraščiai, kuriems rupi tik savi reikalai, o ne musų tautos. Tautiškai Chicagoje dangus apsiniauškė juoda skraiste, nelaiminga skraistė Lietuvos ateičiai. Tuose internacionališkuose laikraščiuose nerašoma apie reikalus musų tautos, viskas ten pilama apie palaikymą savo pakraipos. Pakraippa tokia, kad nęsant ant ko užpuldinēt patį nusikala sau kriukius, kuriais vienas kitą užkabinėja. Kiekviena jų žinėlė pakreipta jų pačių pakraipai. Tėvynės meilė išsėmta iki dugniui, žmonių širdys nuolat nuodijamos prie keršto, prie neužsikentimo. Žodžiu sakant musų Chicago jau pražuvus internacionalo raudoname maise, pamuštame juodu pamušalu kuriame musų tauta išsiakulės aklaiss fanatikais, beširdžiais žmonėmis.

Musų tautiečiai išnyko ir nutilo, pražuvo savo bizniuose. Bet anot senio Fordo pasakymo, "nereik nusigast." Tautystė gyvuoja tarpe visų kitų žmonių, tai ji gyvuos ir tarpe mus. Kada nors išsišvaistys ir vėl juodi debesiai ir prasidės naujas gyvenimas. Internationalizmas jau beveik žu'ves pas kitų tautų atėivius šioje šalyje, tai apsidžiaugus juo ir musų broliai.

Korespondentas.

Albina Osipavičaitė

WORCESTER, MASS.

Albina Osipavičaitė per šiuos metus visuose plaukimo kontestuose apturėjo pirmą garbę ir dovanas kaip geriausios plaukikės Naujoj Anglijoje. Mergaitė dar tik 16 metų, tai labai gailm tikėtis, kad ji kada nors perplauks Anglijos jurų pertaką—kanalą.

WORCESTER, MASS.

Buvo lengva gaut pilietiškas popieras

Pereitą savaitę Worcesteryje buvo laikytas kvotimas gavimui pilietiško popierio. Keliolika lietuvių išsiēmė sau pilietiškas popieras. Gavimas popierų buvo stebėtinai lengvas, visai mažai ko buvo klausinėta. Daugiausia klausta kada pribuvai į A-

meriką, kur gyvenai, kada ženiškai ir kiek vaikų turi. Iš pašalies buvo pikta žiūrēt kad musų naujai pastojanti Amerikos piliečiai ir taip jau prastų klausimų negalėjo atsakyti, turėjo jiems pagelbēt tas pats egzaminatorius. Šiaip žmonės labai išdidus ir nusiduoda daug išmaną, bet kur reikia nors proto parodyt, pasirodo silpnaisiais ir už kudikius.

MASS. VALSTIJOS STATYBA

Cambridge—Statomas didelis naujas budinkas Central Sq.

Boston—Prie Stuart St. pradėta statyt naujas pašto namas.

Medford — Taiso daug miesto gatvių.

Medford—Per liepos mėnesį išduota statybos leidimų ant \$663,015.

Salisbury—Salisbury pajury statys bendrą policijos ir ugniagesių stotį.

Bedford — Ieško kontraktų del Veteranų ligoninės statymo.

Lowell—Išgrįsta Willard gatvė nuo Bridge gatvės iki miesto rubežiaus. Kainuoja \$16,000.

Boston—N. E. Telefonų ir Telegrafo kompanija paskyrė \$516,393 del įstaigų pagerinimo visoje Mass. valstijoje.

Chelsea—Neužilgo turės naują aukštesnę mokyklą.

Gleasondale—Nepaprastai daug obuolių pririnkta.

Rockland—Statoma nauja \$43,000 mokykla.

Lawrence—Bus statoma naujas paštas.

Marshfield — Istiesimas naujo kelio tarp Marshfield ir Weymouth atsieis \$250,000.

Boston — Commonwealth ave., prie Cottage Farm tilto statys naują viešbutį, kainuojantį \$6,500,000.

Weymouth—Edison Elektros Kompanija praleis \$5,000,000 padidimui stoties Weymouthe.

SUGRIŽK, ANELIUTE...

(Pavedu J. ir M. V—liams)

Sugrižk, Aneliute, Sugrižk, mus dukrele; šviesk dar, it saulutė, Suramink širdelė...

Dar nors paskutinį Prakalbėk žodelį, Nes širdis krutinėj Tvert jau nebegali...

Nieks mūms nemielia, Nēr ramios vietelės; Ašaroms užlietos Temsta jau akelės...

Džiaugėmes, auginom, Visą nubučiavom, It su angelėliu Meiliai šnekučiavom...

Kaip dabar neverkti, Kaip širdžiai neplyšti, Kad tu, mūs mieliausia, Palikai—nebrgžti...

Visi mūs takeliai Ašaroms nulietai:— Kuo gi pasidžiaugti, Kur gi pasidėti?..

Viską mēs pamiršom, Kas tik bloga buvo— Visokios tustybės Širdyje pražuvo.

Laukiame ištiesė Senąsias rankeles: Grįžkie, mūs dukrele, Glauskie šen galvelė...

J. Steponaitis.

SIS-TAS

ESKIMOSAI NEMEGS-TA DRUSKA, sako tyrinėtojai.

KOVA TARP 24 COLIŲ GYVATĖS ir 2 svarų gaidžio įvyko White Cloud, Kansas. Gyvatė šokdavo į gaidį su plačiai atvirom žiotim, o gaidis greit šokinėdamas iš šono į šoną, išvengdavo gyvatės kandimo. Pagaliaus du kiti gaidukai atvyko į pagelbą. Gyvatė tuoj nuslinko.

NAUJOJI ANGLIJA turi 28,000,000 akrų miško. Viso, Naujoji Anglija apima 39,500,000 akrų žemės, taip kad daugiau dviejų trečdalių yra miško.

MASS. VALSTIJOJ per 1925 išdirbta 22,790,154 poros čėverėjų vyrams, 2,674,473 poros vaikams, 28,337,995 poros moterims, mergaitėms 5,027,090 porų, kitokių, 13,436,883 poros.

90 GRADUSŲ TEMPERATURA tankiau jaučiama Alaskoj, negu Colone, arti Panamos kanalo.

PLONAS, PERMATOMAS PLIENAS išdirbamas Berline naujai išrastu procesu. Per plieną galima permatyti, taip kaip per tyriausią stiklą. Tuom pat laiku jis taip stiprus, kad galima jį lenkt, nepelaužiant jį. Naujas plienas bus svarbus mokslisikuose tyrinėjimuose.

ELEKTROS JĖGA laikinai užhipnotizuoja ar apnariną žuvis. Dasylytėjimas pirštu atbudina jas. Elektros jėga turi tą pačią veikimą ant musių ir kitų gyvūnėlių.

PIETINĖJ AFRIKOJ randa primityviškiausią žmonės pasaulyje. Juos atrado mokslisika ekspedicija iš Denver, vedama Dr. C. E. Cadle. Juos rado KalaHari tyruose. Dr. Cadle sako, kad jų yra mažai, ir jie visiškai išnyks už 20-30 metų.

YPATOS, KURIOS vartojamos alkoholiškus gėrimus su saiku, paprastai gyvena ilgiau, negu tie, kurie visiškai negeria svaigalų. Alkoholis biologisškai nėkenkia kūnui, jei jis yra vartojamas, kaip pridera.

ANTRAM ŠIMTMETIJ, Egipto taksų kolektoeriai gaudavo 1% komiso nuo surinktų taksų. Tą parodo dvi papyruso volelės, nesenai atkastos Egipte.

NARUŠEVICIAUS EILĖS

Jeį tavęs kas-nors paklaustų...

Jeį tavęs kas-nors paklaustų: —Ant ko pranašą pažįsti? Tai tu ilgai negalvojęs Pasiskubink atsakyti: —Pranašas tai yr toks žmogus, Kurs kiekvieną pamokina, Kaip pažinti savo širdį Ir silpnybes musų žino.

Išmintingi žmonės mokos...

Išmintingi žmonės mokos, Kad labiau save pažintų, O tušti ir silpnadvasiai, Kad kiti juosiuos pažintų. Norint būti išmintingu Turim save taip auklėti, Kad pažint savo piktybes Ir tikrai jas nugalėti.

Musų tikslas yr tik vienas...

Musų tikslas yr tik vienas: Tvirtai laikyties dorybės Ir jos tvirtai prisilaikant Siekt dvasinės tobulybės. Ir delto mums reikalinga Tas mokslas labiau žinoti, Kurs aiškiausiai mums nurodo, Kaip reik tobulu pastoti. Bet gi žmonės ne tai siekia, Kas jų sielai reikalinga Stverias įvairių blizgčių, Kas sielai labai kenksminga. Kolei dvasioj nepakilsim, Tobulybės neįgyšim, Tolei klaidžiosim tamsybėj Ir saulutės nematysim.

Geros tiesos, kurios plaukia

Geros tiesos, kurios plaukia Iš žmogaus širdies giliai, Yra lygiai mums naudingos, Kaip gerieji pavyzdžiai. Visa tai, kas yra gera, Kas gražu ir prakilnu, Mums be galo yr naudinga Ir pasiekti malonu. Stengkis gerą išlaikyti Visuomet savo sieloj, Stengkis geresniu pastoti Tu kiekvienoj valandoj! Te kiekvienas geras žodis, Kurį tu dažnai girdi, Veltui niekad nepraskamba— Tepasilieka širdy!

Neieškoki gero darbo...

Neieškoki gero darbo, Kad kuo-nors atsizymėt Ir aukščiau pakilt už kitą

Viskas neaišku, viskas miglota...

Viskas neaišku, viskas miglota, Viskas, kaip sapnas, greitai praeis, Vien tik dorybė paliks gyventi Ir mus numirus net neapleis. Auksas, sidabras, turtai didžiausi Amžiams pralinknus dulkėms pastos. Tai, kas prakilnu, dora ir aukšta Nebesulaukia sau pabaigos. Turtus gal priešai pikti atimti, Garbė gal buti tik laikina, Tavo dorybė, sielos skaistumas Laikys ilgiausiai—ji amžina. Nieks pasisavint dvasios skaistumo, Kurs yr sieloje nebegalės. Jo nepajudins jokia galybė; Dora, kaip žvaigždė, amžius žibės.

Ir garbingai sužibėt. Jeigu dirbsi tai, kas skirta Tau gyvenime atlikt, Tai kiekvienam savo darbe Galėsi laimę sutikt. Atlik pareigas uždėtas, Nors ir paprastas suvis Taip, kaip priguli atlikti, Tai laimingas busi vis. Musų laimė jog pareina Ne nuo parinktų darbų, O nuo gero atlikimo Mums uždėtų pareigų.

Žmogaus prigimtis tiesi

Žmogaus prigimtis tiesi, Laikos tam tikrų ribų Ir negali apsisot Prie pikty, blogų darbų. Kas nepaisys prigimties Ir tiesumo nežūrės, Tas gyvenime paklys— But laimingas negalės.

Nėr pasaulj nieko tokio...

Nėr pasaulj nieko tokio, Ko turėtumei bijot, Prieš ką reiktų nusigąsti Ir visai drąsos nustot. Nieko bloga, viršgamtiška Tau, kaip žmogui, ne'sitiks. Kas paskirta bus įvykti, Tas be abejoj įvyks. Kiekvienam paskirta mirti Ir išnykti be žymės: Nuo mirties pasiliuosuoti Jog nė vienas negalės, Tad ar verta laimę kėsti Žipant, jog ateis mirtis? Šalin tuščia mirties baimė! Tegyvuoju šviesi viltis!

Neapykanta viens kito...

Neapykanta viens kito Arba šiaip nesutikimas— Tai nelyginant yr' upės Tvenkimo prasigrauzimas: Kaip prasimuša ji bėgti, Tai ne ką bepadarysi, Nepaliaujančio bėgimo Niekiumi nesustabdysi.

Neraudoki praieities

Neraudoki praieities, Ką praėjo taip skubiai: Ji niekuomet nesugrįž, Nors tu verktum amžinai. Daryk tai, kas skirta tau Yr šiandieną padaryt. Tad nauodiks tuo laiku, Kuris duodasi įgyt. Buki tvirtas ir stiprus. Savo vietoje stovėk Ir, kaip žvaigždė ant dangaus Šviesiai ateitin žiūrėk.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA IVARIŲ KNYGŲ.

Tas bailus yra be galo...

Tas bailus yra be galo, Kuris žino, kas yr gero, Bet gyvendamas niekuomet, Nors ir žino, nepadaro. Kas labiau linksta į pikta, O gerą nenor' įgyti, Tas niekuomet nebegali Nuo kito apsisvalyti. Kas nesiekia aukšto tikslo Ir prieš save jo nestato, Tas klaidingu keliu eina Ir tiesaus kelio nemato.

LIUDVIKAS FULD'AS

Glūšas

Penkių veiksmų komedija

Iš volkiečių kalbos vertė

VIKTORAS DINEIKA

Išleido

L. N. VARPO DRAUGIJA

(Tąsa)

SIRMER. Tamsta jau žinai. Mano giminaitis šiandien parvažiuoja... tamsta buvai taip gera ir užleidi mums tą (rodo dešinėn) kambarį, jis juk tamstai visai nereikalingas... DORIS. Palaukite. Aš nusisamdžiau sau visus pansiono kambarius visai ne delto, kad jie man reikalingi, bet delto, kad nenoriu kasdien susitikti su nesimpatiškais man žmonėmis. SIRMER. Aš suprantu! Argi aš nesistengiu įtikti tamstai?... Manęs nebagauna nei vargas, nei išlaidos. DORIS. Taip, tame aš įsitikinu kas savaitė, kai tamsta atneši man sąskaitas. SIRMER. Tikrai šiame ypatingame reikale, kai kalba eina apie šeimynos narį... DORIS. Aš sutikau užleisti kambarį su sąlyga, girdi tamsta, su sąlyga. Galutinai gi tegalėsiu užleisti pati pamąčiusi tą poną. Jeigu jis mano draugei ir man nepatikiu — pasilikiu teisę prašomojo kambario neužleisti. SIRMER. Apie tai ir kalbos negali buti! Jis tamstai netrukdyt savo meile. DORIS. Tuo atveju vyriškių tarpe niekada nesti išimčių! SIRMER. Bet ne! Su juo tamstos galite būti visai ramios. Ar ne tiesa, Elziet? ELZE. Taip, apie tuos dalykus jis nė manyt nemano. SIRMER. Visai nekaltas, visai lėtas vaikinąs; tarp kitko mežiaginiai puikiausiai aprupintas: ką tik paveldėjo didelį turtą. Mažai prityrimo ir savistovumo... DORIS. Ir tamsta kaip tik dabar nutarei pakviesti jį po savo sparnėlių? Ką tu, Liusi, jį tai pasakysi? LIUSI. Aš pasakysiu... kad jau laikas persirengti. DORIS. Taip, taip, pas mus šiandien dainavimo pamoka. (Į Sirmere). Ir taip, aš apžiūrėsiu tą vyrelį! (Išeina).

3 SCENA

Sirmere ir Elzė

SIRMER. Ką tu vėl tylėjai, kaip vandens pilną burną prisisėmūsi? Tu dar, ką gera ir prieš Justą kaip kvailė stovėsi! ELZE. Ach, ne, mama, su juo tai aš mokėsiu apseiti. SIRMER. Tu nežmiršk — koks jis. Tu jam aiškiau pasakyk jį mylinti. Svarbiausia gi nežsimink apie pinigus... kad jis nedašprotėtų... Pinigai — chm... kam mums pinigai? ELZE. Chm, niekam! (Atsidsudama). O ką Vilibaldas pasakys? SIRMER. Nusisėjauk! Delko jis už tave nevalsavo? Tu butum turėjusi tris balsus prieš du — ir tau nereikėtų Justo. ELZE. Taip, tai buvo niekšybė. ROZA (durys). Ponas Haerberlin atvažiuavo. SIRMER. Na, ačiū Dievui, ačiū Dievui!

4 SCENA

Tie patys ir Justas.

JUSTAS (jeina apsirėngęs apsiaustu ir skribliu užsidėjęs; dešinėje rankoje mažas krepšeliukas, po pažastimi knygos; kairėje rankoje narvelis su paukšteliu). SIRMER (linksmai). Brangetis, kaip aš džingausi!.. ELZE (taip pat). Ir aš... JUSTAS. Tetulyt... Elzyte... Prašau. Roza, nuimkite nuo manęs skribliu. (Roza nuima). SIRMER (Roza). Kodel tu nepaėmei krepšio? JUSTAS (atsakydamas už Rozą). Aš neleidau. Aš daug tvirtesnis. SIRMER. Ir tai visa? JUSTAS. Taip, tai visas mano turtas. Žmogui tereikalinga tik tiek, kiek jis pats gali panešti. (Paukščiu). Paukštuk, mažiuoliuk, gerutis!.. Nebijok, drauguži, mums bus čia gera... (Dalį daiktų Roza išneša dešinėn. Paskui visai išeina). ELZE. Mes tavimi taip džingausim! JUSTAS. Iš tikrųjų? Kaip malonu tai girdėti. Net karšta pasidarė! SIRMER. Nusisiek apsiausta. ELZE. Iš tikrųjų, nusisiek. (Abi už rankovių tempia). JUSTAS. Nesirupinkite. Aš pats galiu. (Jos jo tik ką neperverčia). Tamstos, iš tikro, perdaug malonios esate. SIRMER. Aš noriu, kad tu čia jaustumėsi visai kaip namie — pasizūrešk savo kambarį. JUSTAS. Tam dar bus laiko — iš banko atleido mane ligi piet. SIRMER (atidarydama duris dešinėje). Tai nors pasizūrešk! JUSTAS (pažiūrėjęs). Tai mano kambarys?! ELZE. Ar netinka? JUSTAS. Tetulyt, tai perdaug puiku... Koki patalinė... su baldachinu... bet man ir atsigult bus gėda... SIRMER. Tu ant jos guledamas saldžius sapnus sapnuosi. JUSTAS. Tai galima ir ant prastos... SIRMER (Elzei). Pažiūrėk ar visa tvarkoje... JUSTAS. Abi jūs angelai! Aš visai nesistebėčiau, jeigu jums išaugtų balti sparnai! ELZE (renka Justo skriblę, apsiausta, narvelį; juokdamos). Ma — angelas sparnuotas! JUSTAS. Nenesiosi gi tu mano daiktų?! ELZE (koketuodama). Tai taip malonu, Justai! JUSTAS (bando atimti daiktus). Jokiu budu! SIRMER. Palik ją ramybėje — tai jai nepakenks! ELZE (išeina dešinėn).

5 SCENA

Justas, Sirmere, vėliau Elzė.

JUSTAS. Brangioji tetulyte! Ir kam Viešpats davė tau tas došias rankeles? Ar tai tik ne tam, kad aš jas nuoširdžiai paspausčiau?! SIRMER. Mano vaikel! Nekelk tokio trukšmo del tokių menkniekių! (Pritraukia jį prie stalo). JUSTAS (abu sėdasi). Menkniekių? Stebėtina! Aš negaliu užgincyti, kad ir kitos tetos prigaudžia savo giminaičius, ir užleidžia jiems, beveik veltui, puikiausius kambarius, bet apytovos, prie kurių tu tai padarei... SIRMER (jau dinančiai). Kaip? JUSTAS. Butų visai suprantama, kad tu butum susijaudinusi nieko iš gėdės negavus, o tuo tarpu aš... SIRMER (lengvai atsidsudama). Ach, štai kas! JUSTAS. Ir vietoje to, kad nors laikinai ant manęs supykti, tu taip nuoširdžiai reiški man savo palankumą ir simpatiją... Jei tai ne aukščiausiaji mane prie artimo, tai... SIRMER. Nejuo tu mane, kad mes taip veržėmės prie tų pinigų? JUSTAS. Toks bent įspudis buvo pasilikęs. SIRMER. Klysti! Labai klysti!

JUSTAS. Gal but. SIRMER. Dieve, kam jie man?.. Dievas su jais... Pas mus, ačiū Dievui, ir pragyvenimui užtenka... ir sutaupyti šiek tiek pasisekė. JUSTAS. Taip, aš tai žinojau. SIRMER. O Elzė ir visai jokių reikalavimų neturi. JUSTAS. Iš tikrųjų? SIRMER. Ji galėtų ir oru gyventi. JUSTAS. Po šimts pykčių! SIRMER. Beje, ar tu pinigų jau atsėmė? JUSTAS. Nekalbėkime apie tai. Mane toji istorija taip erzina! SIRMER. Ar jau žinai kokiuose popieriuose? JUSTAS. Neturiu supratimo. SIRMER. Bet tai reikalinga žinoti... JUSTAS. Manęs tai neįdomauja. SIRMER. Jei nori aš galiu tavo vardu sužinoti... JUSTAS. Aš kvailiausias!.. (Jaudinančiai). Aš kvailiausias. Ši žaidžia negreit išgys! SIRMER. Mes ją išgydysim. JUSTAS. Man viena nesuprantama: delko, butent, tu, tetulyt, dabar pasiulei man pas jumis persikraustyti. SIRMER. Elzė ramybės nedavė... Argi nepastebėjai, kaip jį prie tavęs prisirišus?... JUSTAS. Ne. SIRMER. Ji dar maža mergaitė budama apie tave tik ir temastė. JUSTAS. Keista... O aš ir nepastebėjau... SIRMER. Negalėjo gi ji tiesiog tau į akis sakyti... O apskritai ji labai paslaptinga... Merginos visada tai slepia. JUSTAS. Dieve mano, o aš jį žiūrėjau, kaip jį kudišk... Ach, tetut, tai ką tu man pasakei... mane net šiurpas paėmė!.. SIRMER. Delko? Juk ji tau pusserarė. JUSTAS. Aš niekada nemaniau, kad moteriškos lyties sutvėrimas gali manim įdomautis... ir štai, tas kudiškis, tyros sielos kudiškis... SIRMER (pamačiusi įeinančią dukterį). Tyliau! Štai ji. ELZE (iš dešinės). Aš dar truputį dulkes apvaliau, dabar tavo kambarys, Justai, kaip po stiklu! SIRMER. Na, ir puiku. O aš eisiu... virtuvėn pažiūrėti... (išeina).

6 SCENA

Justas ir Elzė.

(Kurį laiką, tylėdami jie stovi viens prieš kitą; Justas nusimėnęs; Elzė apsimeta ir nusimėnusi). JUSTAS (pasiryžęs). Elze... ELZE. Justai... (Kadangi jis neatsako, ji duoda jam dėžutę saldainių). Nori? JUSTAS. Ačiū. Jei aš tavęs nenusikrausiu. ELZE. Imk, meldžiamasis. (Duoda jam ir pati valgo). JUSTAS. Dėku! ELZE. Pirmos rūšies. JUSTAS (čiulpdamas saldainį). Elze, tiesa, ką sakė tavo motina? ELZE (taip pat). O ką ji sakė? JUSTAS. Kad tu visai neturi jokių reikalavimų. ELZE. Taip, taip. Man tik retkarčiais Markiz—šokolado, daugiau gi nieko nereikia. JUSTAS. O turiai, tur irgi nieko nereikia? ELZE (čiaukšėdama pirštais). Nei kiek! JUSTAS. Ar tu neįjauti tarp musų sielų giminystės? ELZE. Kokios giminystės? JUSTAS. Daug tampresnės, negu šeimyninė? ELZE (žengdama prie jo). Ach, Justai... JUSTAS. Ką? ELZE. Pas mane kažin kas keista širdy... JUSTAS. Tai reiškia, tiesa, kad tu mane... ELZE (uždengdama rankomis veidą). Neklausk manęs! (Išėga dešinėn). SIRMER (įeįdama). Kas tam kudiškiui atsitiko? Kodel gi ji taip umai išbėgo? JUSTAS. Tu, tetulyt, neturi manyti, kad tai d e l m a n e s įvyko! SIRMER (juokaudama rusčiai grašo pirštu). Ką gali žinoti! JUSTAS. Garbės žodis! SIRMER. Nusiramink, tai nėra blogas ženklas! JUSTAS. O, Viešpatie—Dieve, čia, berods, paslėpta begalinio jausmo!

7 SCENA

Justas, Sirmere, Doris ir Liusi.

(Doris laiko rankoje laikraštį—skaity. Liusi irgi žiūri). DORIS. Butinai turime surasti! SIRMER (Justui). A! Štai ponios, kurios pas mane gyvena. JUSTAS. Tai aš... (nori išbėgti). SIRMER. Ne, pasilik. LIUSI (tyliai į Doris). Tai lyg ir ne taip jau įtartinai atrodo. DORIS (tyliai). Palauk! SIRMER (ponioms). Leiskite tamstas supažindint — mano giminaitis ponas Haerberlin. (Justui). Panelė Wiegand, panelė Henzel. JUSTAS (du syk pasilenkęs). Aš netrukdysiu tamstoms. (Eina dešinėn). DORIS. Tamsta mudviem netrukdi... Priešingai... Mudvi labai norėtume arčiau su musų nauju kaimynu susipažinti. SIRMER. O aš eisiu pažiūrėti, kur Elzė. (Išeina).

8 SCENA

Justas, Doris ir Liusi.

DORIS (dėdama laikraštį ant stalo). Visų pirma mudvi turime pasveikint tamstą, ponas Haerberlin. JUSTAS. Mane? Su kuo? DORIS. Tamsta esi didelių turtų paveldėtojas. JUSTAS. Atleiskite, bet aš to pasveikinimo negaliu priimti. LIUSI (pasiziūri į Doris, tyliai). Ištikrųjų! DORIS (taip pat). To aš nesėju, bet bendrai imant... JUSTAS. Man tuos pinigų įbruko tokiu niekingu budu. DORIS. Tai, tur but, čia apie tamstą... (rodo laikraštį). JUSTAS. Laikraštys? (Susijaudinęs). Kur? LIUSI. Štai čia. "Originalus paveldėjimas". JUSTAS (greit skaito). "Mums teko girdėti, kad neseniai mirusio kapitalisto turtų paveldėtoju tapo ponas H. del tos priestasties, kad jis, iš visų giminijų, pripažintas... (nuleidžia žemyn laikraštį). Kaip? Dar ir tai? Pastatytas prieš gėdos stulpą prieš visą visuomenę! (Apžiūri abidvi, kurios vos rimsta nesijuokusios). Juokitės, mano ponios! Juokitės! Tas, kuris kenčia nuostolius — nesirupina pajukimais! DORIS. Aš suprantu — tamsta pakliuvo į savotišką konfliktą. Tamsta pelno įgaudamas drauge įgavai ir nuostolių. Paskyrimas iš vienos pusės džiugina tamstą, iš antros gi šokiruoja! JUSTAS. Klysti, gerbiamoji! Aš jokio konflikto neturiu! Vėlonies paskyrimas, tai išlietas pyktis ir tiek. Senis išliejo man savo neapykantą keršydamas trims genialiems mano pusbroliams.

UŽSISAKYK ITA KOMEDIJĄ LOŠT ATEINANČIOS ŽIEMOS SEZONE. Komediją "Glūšas" vertė iš volkiečių kalbos vienas iš Dindrių aristų, p. Dineika—xeras žinovas teatrų. Veikalą išleidiu L. N. Varpo Draugija, New Britain, Conn. Šita komedija nevisą per "Amerikos Lietuvių", eia tik nekuriu straipsniai, taip kad lošėjai gautų su ja susipažinti ir ant ateinančio žieminio sezono užsisakyti. Knyga bus gatava i savaitės laiką. Norint ją užsisakyti reikia rašyti pas L.N. Varpo Draugijos vedėją po žiuoni adresu: A. P. OSTEIKA, 432 Main STREET, NEW BRITAIN, CONN.

VALGIŲ GAMINIMAS

Vienatinė lietuvių kalboj tokia knyga. Joje rasit visokių receptų, pamokų, patarimų, kaip virt valgius, kept duoną, pyragus, daryt alų, vyną, virt prezervus, kept paukštieną, sutaisyt stala, patarimai namų ruošoj, ir tt., ir tt. Viso yra arti 400 receptų, patarimų, ir tt. Sulyginant su jos verte, kaina labai pigi—apdaryta \$1.50, neapdaryta \$1.25. Reikalaukite tuojau.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

A. ČECHOVAS NEPAPRASTOJI PRIGIMTIS

Pirmos klasės kupė.
Ant sofkos, mėlyna gelumbe apmuštos, sėdi atsilošusi gražioji poniutė. Brangus šilkinis skėtis treška jos kietai, sugniaužtoje rankoje, pince-nez (akiniai) laiks nuo laiko nupuola nuo jos gražios nosyties, broškėlė (sagutė) ant krutinės tai pasikelia, tai nusileidžia, karsi valtis tarp bangų. Ji, nei susijaudinusi... Priešai ją ant kitos sofkutės sėdi vidaus reikalų ministerijos ypatingiems reikalams valdininkas, jaunas pradedas rašytojas, talpinas valdžios oficioze neilgas apysakėš arba, kaip jis pats vadindavo "feljetonus" — iš gyvenimo aukštesniųjų luomų, t.y., valdžios viršūnių... Jis žiūri į jos veidą, žiūri įstabi, tarsi koks žinovas. Jis tēmija, mokosi, gauda tą ekscen-trinę, nepaprastą prigimtį, supranta ją, pasiekia... Jos siela, visa jos psichologija pas jį kaip ant delno.

—O, aš pasiekiu tamstą! —sako valdininkas ypatingiems reikalams, bučiuodamas jos ranką palei braslietą. —Tamstos jautri, atsiliepianti siela ieško... Išėjus iš labirinto... Taip! Baisioji, stebėtina kova, bet... nenusiminkite! Jūs busite nugalėtoja! Taip!

—Ponas Vainiune, mane aprašykite! —sako poniutė, liudnai šypsodama. —Mano gyvenimas taip pilnas, taip įvairus, taip margas... Bet svarbiausia — aš nelaiminga! Aš savo rušies kankinė, kaip esą išsireiškęs tulas rašytojas... Parodykite, tamsta, pasauliui mano bėdiną sielą, parodykite šią vargin-gą sielą! Tamsta—rašytojas ir psichologas (sielos žinovas). Neperėjo ir valanda, kaip mes sėdime kupe ir šnekučiuojames, o jūs pasiekėte mane visą, visą!

—Kalbėkite! Bukite taip maloni, gerbiaropi poniute, ir pasakykite!

—Klausykite. Aš gimiau bėdinoj valdininko šeimoje. Tėvas buvo geras, protingas žmogus, bet... laiko dvasia ir aplinkybės... vous-comprenez (jūs suprantate), aš mano bėdiną tėvelį ir nekaltinū. Jis gerdavo, kortuodavo... imdavo kyšius... Motina gi... Bet ką ir bekalbėt! Vargas, kova del kashno duonos, savo mažos vertės pažinimas... Ak, neverskit mane visa tai prisiminti! Aš buvau verčiama pati sau kelią pras-kint... Netinkamas gimnazijos auklėjimas, skaitymas kvailų romanų (meiliškų apysakų), jaunystės klaidos, pirmoji nedraši meilė... O kova su aplinkybėmis? Baisu! O abejonės? O kančios begimstančio netikėjimo į gyvenimą, į save?... Ach Jūs rašytojas ir mus, moteris ži-note. Jūs suprantate... Ant nelaimės, aš esu plačios prigimties... Aš laukiau lai-mės, ir dar kokios laimės! Aš troškau but žmogumi! Taip! But žmogumi—tame aš savo laimę regėdavau.

—Stebėtina! —šnabžda rašytojas, bučiuodamas ranką palei braslietą. —Ne jus bu-

čiuoju, nuostabi poniute, o žmogijos kentėjimą! Ar prisimenate Kapočių? Jis taip bučiuodavo.
—O, ponas Vainiune! Man buvo reikalinga garbė... triukšmas, blizgčiai, kaip ir kiekvienai — ką čia beslėpt? — tokios prigimties moteriai. Aš laukiau kaž-ko nepaprasto... nemoteriš-ko! Ir štai! ir štai... pasi-pynė mano gyvenimo kelio-nėje turtingas senis genero-las... Ponuli, supraskite ma-ne!... Jog tatau buvo pasiau-kavimas, išsižadėjimas sa-veš, jūs supraskite! Aš ne-galėjau kitaip pasielgt. Aš ketėjau varžinėti, daryt gera... O kaip aš kentėjau, kaip ne-pakenciami, nepaprastai šlyk-štūs buvo man to generolo glamonėjimai, tačiau, reikia pripažinti jam teisingumas, savo laike jis narsiai kovo-jo. Budavo minutos... bai-sios minutos! Bet mane su-drutindavo mintis, kad senis ne šiandien, tai ryt numir-si, tarsi koks žinovas. Jis tēmija, mokosi, gauda tą ekscen-trinę, nepaprastą prigimtį, supranta ją, pasiekia... Jos siela, visa jos psichologija pas jį kaip ant delno.

Poniutė staiga nusišluostė veidelį. Jos veidas priėmė verkiančią išraišką.

—Bet štai senis numirė... Jis man šį-tą paliko, aš lais-va, kaip paukštelė. Dabar tai jau laikas man laimingai pagyvent... Ar ne tiesa, po-nuli? Pati laimė beldžiasi į mano langą... Tiktai mano priedermė ją išleisti, bet... ne! Klausykite ponas Vai-niune, prašau tamstą viską išklausyti! Dabar tai jau manau, atsiduosiu mylimam žmogui, busiu jo neatskiriama draugė, pagelbininkė, jo idealų nešiotoja, busiu lai-minga... pasilsėsiu... Bet kaip visa šiame pasaulyje šlykštu, žema ir kvailai! Po-nuli, kaip visa niekšinga, biau-ru! Aš nelaiminga, ne-laiminga ir dar kartą nelai-minga! Mano kelionė vėlei atsitiko kliūtis! Aš vėlei jaučiu, kad mano laimė, to-li! Ach, kiek kančių, kad jūs žinotumet! Kiek ken-tėjimo!

—Bet kas gi? Kas atsitiko jūsų kelionėje? Prašau tamstos, sakykite! Kas gi? —Kitas turtingas senis... Ji nosine nusišluosto ake-les ir gražų veidelį. Rašy-tojas paremia ranka savo daug maštančią galvą, gi-liai atsidusta ir su žinovo-psichologo išraiška užsisva-joja. Garvežys švilpia ir šniokščia, nuo besileidžian-čios saulutės rausta langų užtiesalai... J. Naruševičius. Mokolai—1926.

Prieš kiekvieną ly-giai žmogų...

Prieš kiekvieną lygiai žmogų Pasirodo du keliai, Kurių vieną pasirinkti Visuomet turi jisai. Viens i dešinę jį traukia Visu savo smarkumu, Kuris mus apdovanoja Amžinu sielos džiaugsmu. Kit's i kairę tempte tempia, Siulo laimės mums pradžioj, Kuria vėliaus paskandina Bedugnėj gilioj, tamsioj. Mes ant kryžkelės stovėti Nebegalime ilgai: Ar po dešinei, ar kairėi Turime pasukt tikrai.

J. Naruševičius.

A. ČECHOVAS PIKTAS VAIKAS

Jonas Lapinas, jaunas vy-ras, malonios išvaizdos ir Ona Zablekaitė jauna mer-gina su riesta nosyte, nusi-leido žemyn nuo stačios pa-krantės ir atsistojo ant suo-lio. Suolelis buvo prie pat vandens, tarp tankių karklių. Patogi vietelė! Atsisėdote jūs čia—ir nuo viso pasaulio pasislėpėte—jus tiktai te-mato žuvys ir vorai-plauki-kai, kaip žaibas mirgantieji vandenij. Jaunoji porėlė buvo apsiginklavusi meške-rėmis, puodukais, dėžėmis, su kirminais ir kitokiais žu-vis gaudyt įrankiais. At-sisėdę, jie tuojaus pradėjo gaudyt žuvis.

—Aš labai patenkintas, kad mes, pagalios, esame vieni—pradėjo Lapinas, dai-rydamasis.—Onute, aš turiu daug-ką jums pasakyt... La-bai daug... Kuomet aš jus pirmą kartą pamačiau... Pas jus lesa... Aš tuomet supratau, del ko aš gyvenu, suprantu, kad mano meilė, kuriai aš privalau pašvest savo dorą, darbingą gyvenimą... Tatau, tur-but, didelė... lesa... Išvydęs tamstą, aš tuojaus pamylėjau, godžiai ir karštai pamylėjau! Pala-ukite traukt... tegu geriau išikabina... Mano brangio-ji, pasakykite man, maldau-ju tamstos, ar galiu aš tike-ties—ne ant meilės, ne!—ši-to aš nevertas, apie tai net nedrįstu pamąstyt,—ar galiu aš tikėtis ant... Traukite!

Ona pakėlė i viršų ranką su meškere, pasuko i save ir sušuko. Ore sublizgėjo sidabriniai-žalia, graži žu-vytė.
—Dieve mano, lydeka! ai, ach... Greičiau! Nutruko! Lydeka nutruko nuo kriuk-čio, pašokinėjo ant žolės link gintinės vietos ir... pliaukšt i vandenį!

Lapinas besivydėdamas žu-vį, vietoj žuvies, kaip tai ne-tyčia nutvėrė Onos rankyte, netyčia prispaudė ją prie lu-pų... Ta a t s i r a u k ė, bet jau buvo vėlu: lupos ne-tyčia susiliejo i bučkį. Tatau išėjo kaip-tai netyčia. Už bučkio pasikartojo kitas bučkis, paskiau prizadai, i-tikrinimai... Laimingos mi-nutės! Abelnai, šiame žemiškame gyvenime nieko nėra absoliutiniai—laimin-gos. Laimė paprastai pati savyje nešioja nuodus ar ap-sinuodija kuo-nors iš pavir-šiaus. Taip ir šį kartą atsitiko. Kuomet jaunoji porė-lė bučiavo, staiga pasigir-čios saulutės rausta langų užtiesalai... J. Naruševičius. Mokolai—1926.

Prieš kiekvieną ly-giai žmogų...

Prieš kiekvieną lygiai žmogų Pasirodo du keliai, Kurių vieną pasirinkti Visuomet turi jisai. Viens i dešinę jį traukia Visu savo smarkumu, Kuris mus apdovanoja Amžinu sielos džiaugsmu. Kit's i kairę tempte tempia, Siulo laimės mums pradžioj, Kuria vėliaus paskandina Bedugnėj gilioj, tamsioj. Mes ant kryžkelės stovėti Nebegalime ilgai: Ar po dešinei, ar kairėi Turime pasukt tikrai.

J. Naruševičius.

A. ČECHOVAS PIKTAS VAIKAS

met nesakysiu! — tarė do-ras žmogus.—O priešingai —pasakysiu.
Lapinas išėmė iš kišenius penklitį ir padavė jį Kastui. Tasai sugniaužė penklitį šliaupty saujoj, susilvėpė ir to-liau sau nuplaukė. Ir jau-noji porėlė šiuo kart jau daugiau nesibučiavo.

Kitą dieną Lapinas atvežė Kastui iš miesto įvairių da-žų ir pilkė, o sesuo padova-nojo jam visas savo dėžutes nuo vaistų ir pudros. Pas-kiavo prisieję padovanot ir sagutes su šunų galvutėmis. Piktam vaikui, matomai, vi-sa tai labai patiko, ir kad-dar daugiau gavus, jis pra-dėjo dabot. Kur tik Lapinas su Onyte žengia, ten ir jis-seka. Nė ant minutės jų vienų nepalikdavo.

—Niekšas!—griežė danti-mis Lapinas. — Kaip mažas, ir koks jau didelis nenaudė-lis! Kas iš jo bus kai už-augsias?

Visą birželio mėnesį Kas-tas neduodavęs ramybės bė-dinai įsimylėjusiai porėlei. Jisai grasino pranešimu, dabodavo ir reikalaujavo dovanų, ir jam kiek neduo-davo, vis buvo mažas, ir ga-lų-galė jis pradėjo teirauties apie kišeninį laikrodėlį. Ir kaž-gi? Prisiėjo prizadėt laikrodėlį nuvirtk.

Vieną kartą pietaujant, kuomet buvo paduota šalt-košė, jis staiga sukvatojo, pamerkė viena akimi ir pa-klaušė Lapino:
—Pasakyti? a?

Lapinas staiga paraudo ir vietoj šaltkošės ėmė staltiesę kramtyt. Ona išsoko iš užstalės ir i kitą kambarį nubėgo.

Ir tokioj padėtyj jaunieji buvo ligi pabaigos rugpiu-čio, ligi pat dienai, kuomet, pagalios, Lapinas padarė Onai pasiūlymą vest. O, ko-kia tatau buvo laiminga die-na! Pasikalbėję su nuota-kos tėvais ir gavęs jų suti-kimą, Lapinas pirm viso-ko nubėgo i sodą ir pradėjo Kasto ieškot. Atradęs jį, jis ką tik neapsiverkė iš džiaugsmo ir tuojaus nu-tvėrė piktą vaiką už ausies. Pribėgo Ona, taip-pat ieško-jusi Kasto, ir nutvėrė už ki-tos ausies. Ir reikėjo ma-tyt, kokis pasigėrėjimas bu-vo išimylėjusių veiduose, kuomet Kastas verkė ir aik-ščiodamas prašė:
—Mano brangiausi, mano geriausi, daugiau jau to ne-darysiu! Ai, ai, ai, dovano-kite!

Ir paskiau jiedu abu prisi-pažino, pakol buvo viens i kitą išimylėję, jiedu nē kar-tą neišmėgino tokios laimės, tokio begalinio smagumo, kaip tą minutą, kuomet tą-sė piktą vaiką už ausų.
J. Naruševičius. Mokolai—1926.

PASNINKAS

Šių laikų silpni ir išlepinti žmonės nusiskundžia del aštrumo trijų dienų pasnin-ko, nors tiktai mėsa išskirta iš vartojimo. Pasninkai se-rovėje toli gražu buvo ne to-kie, kaip dabar. XII amžiuje, laike pasninko buvo lei-džiama tik kartą i dieną pa-kaulė, apie šeštą valandą, saulei nusileidus, o visą mai-stą sudarydavo vien tiktai daržovės. Per visą didžiąją savaitę ištikimieji krikščio-

nys pasidrutindavo duona ir vandeni. Tačiau tatau žmo-nių legų nenusilpnindavo. Kronikoj iš XVII amžiaus skaitome, kad 1677 m. tulas kentėtojas liuosa valia su-grižo prie tokiu pasninko, koks buvo XII amžiuje. Pa-sekmės buvo tokios; kad nus-tojo virš 16 svarų svorio ir sunkiai susirgo. Gyvenimo aplinkybių pasikeitimas ir žmonių organizmo atsparu-mas esą katalikų bažnyčios patvirtinta ir bažnyčia sa-vo išakymus švelnina. Kad mes esame silpnesni už mu-sų bočius, tai neužginčija-mas dalykas, bet ar tame nē-sama truputį ir mūsų pačių kaltės? Gyvenimo pažanga turėjusi įvest atmainų pa-čiame žmonių gyvenime; nekuriuos esą butinos, bet dažnai iš mūsų valios, be ci-vilizacijos kaltės, niekname ir apleidžiame savo sveika-tą ir silpniname organizmo atsparumą. Apskritai imant, viena-kita diena pasnin-ko ne tik kad nekenkia mu-sų kunui, bet sulig gydytojų užtikrinimo net esą reika-linga mūsų sveikatai.

J. Naruševičius.

KARALIŲ AMŽIUS UŽI-MANT SOSTĄ

Alfonzas XIII Ispanijos istorijoje, tai dar ne vienin-tėlis karalius-kudikis. Kas-tilijos Ferdinandas III, Fily-pas IV ir Liudvikas I įžengė i sostą, kaip jis, 16 gyvenimo metais. Filypas V tapo karalium dar nesukakęs 18 metų, o Petras Žiaurusis, turint 15 metų. Henrikas III, jo sunus Jonas II, Karo-lius II ir pabaigoje, Izabelė II, dabartinio Karaliaus bo-butė, buvo karunavoti 14 gyvenimo metais. Žengiant dar toliaus i praeitį, randa-me Jokubą II Aragonietį, kuris tapo karalium, einant jam 7 metus; Alfonso V. gi-musį 995 m., o jau viešpatau-jantį 999 m., kaipo 4 metų kudiki; Alfonso IX, gimęs 1155 m. jau tapo karalium 1158 m., o Alfonso XI, gi-męs 1310 m., žengia i sostą dviem metais vėliaus, t.y., 1312 metais. Sulyginant juos su Alfonso XIII šis at-rodo jau subrendusiu žmo-gumi. Taigi kyla klausimas, kas valdydavo) kraštą esant karaliui—kudikiui? Be abe-jo jo giminės ir artimieji dvariščiai, kurių sauvalei nebuvo ribų. Užtat ir tvar-kos prie tokių karalių nebu-davo ir negalėjo but. Lietu-voš kunigaikščiai ir karaliai užimdavo sostą jau gerokai subrendę, todėl ir jų valdy-mas ir darbai budavo geri ir išmintingi, kas suteikdavo jų valdomai valstybei gar-bės ir galybės prieš daugelį priešų, su kuriais tekdavo gilioje senovėje lietuviams susidurt. J. Naruševičius.

TABAKAS IR JO UOSTY-MAS

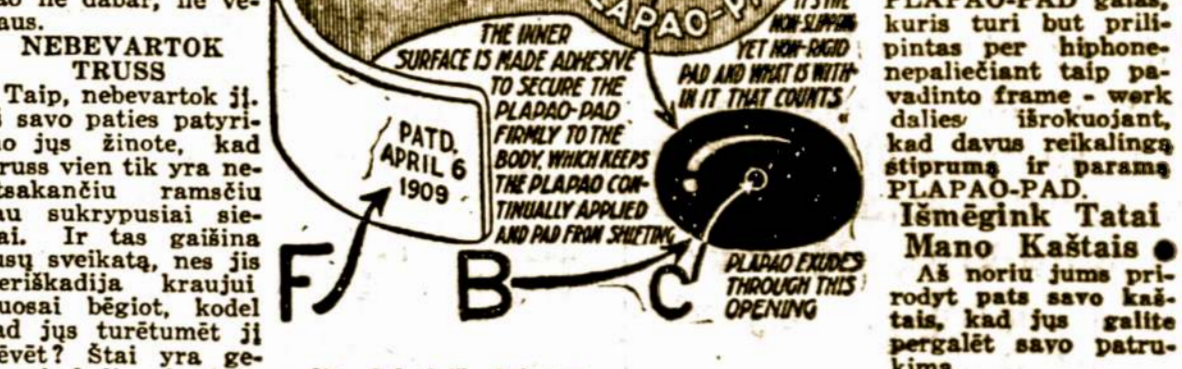
Uostymas tabako vėlei jė-jo i madą tarp Anglijos ari-stokratų, nes karalius Ed-wardas buvo didelis to pap-rovės šalininkas. Londone gyvuojanti firma Fribourg ir Fribourg ir Frayen, kuri jau virš dviejų šimtų metų pristatinėja Anglijos didžiū-nams tabaką. Tos firmos išleistos knygelės nurodinėja, kad pabaigoj viešpatavi-mo karaliaus Jurgio tasai

DYKAI PATRUKUSIEMS

5,000 Kenčiančių Gaus Dykai Išmėginimui Plapao

Nereikalinga Visą Gyvenimą Nešioti Bevertį Truss

Šis duonos pasiūlymas yra padarytas per išradėjų stebuklingą "visą dieną ir naktį" dirbančios mašinos, kuri bus vartojama at-taisymui ir sustiprinimui nusilpusių mu-riekalių pavojingų operacijų.

Pirmieji 5000 ken-čiančių, kurie atsi-šauks pas Mr. Stuart, bus išsiųsti užtekti-ns skaitlius Plapao, bet užmokėsi, kad davus jiems progą ge-rai išmėginti juos. Jūs nieko nemokėsite už tą išmėginimą Pla-pao nė dabar, nė vė-liau.

NEBEVARTOK

Taip, nebevertok jį. Iš savo paties patyri-mo jūs žinojote, kad Truss vien tik yra ne-atakančių ramašiū juo sukrypusiai ele-mui. Ir tas galinis juo sveikata, nes jis peršalęs, kraujuo-lysuoti šviet, todėl tad jus turėtumet jį dėti? Tada yra ge-riausias kelias, kurį jūs galite dykai išmėginti.

VARTOTOS DVEJOPAM REIKALUI.

Pirmas: Pirmiausia ir svarbiausia siekis PLAPAO-PADS yra nepažeidžiamai laikyti prie musų, kaip žydantį žaislą taip vadinamą Plapao, kuris yra susimainęs pa-vidalio ir palimas strapus su ingredientais medicinos mases yra skirtas padidinti kraujo judėjimo. Atgauna muskulius iki pa-prasto jų spēkos, bet tamprumo. Tuomet ir tik tuomet galite tiesėtes traukti prasykimo.

Antras: Pats budamas padarytu limpan-čiam, kad sušalčius nuo slankiojimo paduokai-ty, yra pirma, esą svarbiu dalyku išanki-nime patrukimo, ko Truss negali padaryt.

Šimtai jaunų ir senų žmonių padarė pri-štiegas prieš oficerius, kad PLAPAO-PADS išgydė jų patrukimus, tuli šį jų turėjo sun-kius ir senas patrukimo ligas.

NUOLATINĖ DIENOS-NAKTIES REIKALAI.

PLAPAO-PADS yra padarytu iš stiprios, iš-tempiamos materijos "E", kuris yra priat-kytas prie kuno krutėjimų ir visiško smagu-rio jį dėti. Jo viduriu yra limpančios (nors daug skiriamos iš limpančio platerio), kad apsaugojus paduokaitę "B" nuo slankiojimo ir pasitraukimo nuo tam tikros vietos.

"A" yra padidintas PLAPAO-PAD galas, kuris pripaaužia sunykusius, nusilpusius muskulius, kad juos sušalčius nuo vis toly-

PLAPAO-PAD IŠAIŠKINTA

Prinejas, kurio pasiremiant Plapao-Pad veikia, gali but lengvai išrokuotas, patėmi-jant drauge einančią iliustraciją ir skaitant sekantį išdėstymą.

PLAPAO-PAD yra padarytu iš stiprios, iš-tempiamos materijos "E", kuris yra priat-kytas prie kuno krutėjimų ir visiško smagu-rio jį dėti. Jo viduriu yra limpančios (nors daug skiriamos iš limpančio platerio), kad apsaugojus paduokaitę "B" nuo slankiojimo ir pasitraukimo nuo tam tikros vietos.

"A" yra padidintas PLAPAO-PAD galas, kuris pripaaužia sunykusius, nusilpusius muskulius, kad juos sušalčius nuo vis toly-

SIUSK KUPONA ŠIANDIE IN PLAPAO LABORATORIES, INC. Block 3956 St. Louis, Mo. Dykai Išmėginimui Plapao ir Mr. Stuarto Knęga apie Patrukimus.

Vardas .....

Adresas .....

Grįžtanti kraas atneš dykai išmėg. Plapao besiliskimo.

ŽODYNĖLIS

GERIAUSIA ISMOKSI ANGLISKA KALBA.

Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisyta pagal ge-riaušį kalbamokslinį budą, be kito pagelbos iš-moksi skaityt, rašyt ir kalbėt. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

DR. EMIL BIZUB
GYDYTOJAS

Gydo Vyru, Moterų ir Vaikų Užsisenė-jusias Ligas.

17 Millbury St. (arti Vernon Sq.) Worcester, Mass.

PRĖMIMO VALANDOS: Nuo 9 iki 12 ryto, nuo 1 iki 4 popiet ir nuo 7 iki 9 vakare, kasdien. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 popiet

TELEFONAS PARK 2583

žiai šypsodamos i publiką leido kamuolius dumų įstai-goje. Na, šitokis elgėsis joms garbės nedaro. Butų geriaui ir sveikia, kad ru-koriai ir rukorės tabako ne-rukųty ir, sekant anglų ma-dą, jį uostytų. Tai ir ne-daug laiko tesugaišuotų ir mažiau pinigų išleistų i sveikatos daugiau senatvėj sutauptų. Pagalvokite! Jog mada ne amžinas, o lai-kinas apsiereiškimas.

J. Naruševičius.

Dievo atjautimas

Dievo atjautimas Yra nesunkus; Jį gali atjausti Kiekvienas žmogus. Dievo pažinimas Temdo mūsų mintis: Tai yra neskirta žinot paslaptis.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service

"PIKTOSIOS" RAUPLĖS

The American Association For Medical Progress, Inc., tautiška organizacija, organizuota ir inkorporuota 1923 metuose ragint ir pagelbēt, del medikališko mokslu patobulinimo, visokius ištyrinėjimus ir žmoniškų bandymus; ir pranešt visuomenei teisybę apie vertę moksliškos medicinos žmonei ir gyvuliams, išleido tinkamą knygutę apie "piktasias" rauples kaip nukreipiamą ligą. Kad nors ta liga ne tokia baisi kokia kadaise buvo prieš įvedimą čiepinimo, ne visiškai pranyko iš Suv. Valstijų. 1921 m. 108,135 atsitikimai pasirodė ir 764 iš jų mirė, 1922 m. 33,473 atsitikimai ir 886 mirė, 1923 m. 31,782 atsitikimai ir 184 mirė, 1924 m. 56,351 atsitikimas ir 896 mirė.

Skaitome, kad "piktosios" rauplės yra smarki, užkrečiama liga. Pasirodo apie dvyliką dieną po užkrėtimo. Apart odos išbėrimo, kiti simptomai yra drebulys, karštis, galvos skaudėjimas, vėmimas ir kartais klajojimas. Išbėrimas pirmiausia pasirodo ant veido ir rankų, bet neužilgo užpuola kuno kitas dalis, kartais net burnos, gerklės, ausų ir akių plėves. Liga tęsiasi per dvyliką dienų, ir jeigu išbėrimai smarkūs, tai sergantį apjakiama arba kurtumas gali užpulti, r beveik visuomet liga palieka savo baises ženklius ant sergančių veidų, kurios ženklius nešioja iki mirties.

"Piktosios" rauplės, kurios per pereinus kelius metus pasirodė nebuvo aštrios. Bet turime atsimint, kad labai lengvai šita liga gali pavirsti labai aštria. Kai kuriose šalyse pasirodo su visu baisu smarkumu. Bet Kanados ir Suv. Valstijų dalyse tik lengvoji forma, ir žmonės kreipia tiek atydos, kiek vertėtų kreipt. Daugiaus žmonių miršta Chinijoj ir Indijoj nuo šitos ligos negu nuo kitų ligų. Tarpe 1918 ir 1923 m. Indijoj 663,553 žmonės mirė nuo jos... Arabijos peninsuloj nuo 50 iki 75 nuosimčių visų gimusių vaikų miršta nuo šitos ligos, ir Rusijoj tarpe 1902 ir 1914 m. suvirš milijonas žmonių užsikrėtė rauplėmis ir beveik pusė numirė.

Šita liga yra nukreipta liga. Čiepinimas yra tiktai vienintėlis budas piktasias rauples sulaikyt. Tie, kurie dar nėra įčiepyti, turi kuogreičiausia tuomi rupintis. Visi vaikai virš pusės metų amžiaus turi but įčiepyti. Nelauk įsičiepyt kol gausi piktasias rauples, arba kol ta liga pasirodys tavo mieste. Išičiepyk dabar.

1796 m. pirmą sykį patėmyta, kad pienininkės karverauplėmis užsikrėtę niekuomet nesirgdavo piktomis rauplėmis, ir Jenner'is 1798 metuose išrado čiepus. Buvo viena iš didžiausių išradimų medicinos dirvoje. Buvo atrasta, kad čiepai sulai-

ko piktasias rauples.

Čiepinimo operacija ne sunki ir nebaisi, tik reikalauja švarumo ir odos nuoplovimu su geru antiseptiku. Rauplės medžiaga įkuna įleista praduriant odą adata trims arba keturiems sykiams. Jeigu pirma operacija nepasekminga, tai reikia antrai pasiduot.

Patartina kudikius pirmą sykį čiepyt pirmame metais. Antrą sykį, kuomet pradeda lankyti mokyklą arba epidemijai pasirodžius. Pirmas čiepinimas apsaugos per penkius arba septynius metus, antras visą amžių.

Jeigu tinkamai atliktas čiepinimas visai nepavojingas. Birželio ir liepos mėnesiais, 1925 m. Metropolitan Life Insurance kompanijos 3,500 darbininkų liuonoriai pasidavė čiepinimui ir nė vienas pavojingai nesirgo. Visi Suv. Valstijų karėiviai per pasaulinę karę irgi buvo įčiepyti, ir tik vienas mirė, jis mirė nuo plaučių uždegimo ir ne nuo čiepinimo. Detroite 1924 m. per šešius mėnesius 817,000 žmonių įčiepyta ir nebuvo nė vieno nelaimingo atsitikimo.

Radio stotys ūgos Agrikulturos Departamento programus

Apie 100 radio stočių reprezentuojant visas šalies dalis, pradėdant spalio 4 d. duos Agrikulturos Departamento programus.

Valdžios nauji ukės programai apdengs interesingiausias ir tinkamiausias ukininkystės problemas.

Iš Agrikulturos Departamento namų ruošos biuro patarimai apie visokius namų klausimus ir problemas bus duoti šeimininkėms.

KUDIKIAMS MAISTAS

Kad kudikai būtų stiprūs ir sveiki, jų maistas turi sudėt iš trijų rūšių sustiprinančių kuną —praneša Suv. Valstijų Agrikulturos Departamento. Maistas pirmiausia turi aprupint medžiagą reikalingą sustiprint ir atitaisyt įvairias kuno dalis; antra, turi pristatyt energijos del raumenų veikimo; trečia, turi reguliuot chemiškas permainas, nuo kurių priklauso sveikata ir augimas.

Svarbiausia sustiprinimo medžiaga yra "riebumai," ir mineralinė medžiaga, kaip geležis, kalkės ir fosforas, kuriuos randame įvairiuose kuno dalyse. "Riebumai" aprupina energija, bet energijos didesnė dalis gaunama iš cukraus ir krekmo-

Tarpe tų medžiagų, kurios reguliuoja chemiškas permainas, nuo kurių priklauso kuno augimas, yra mineralinė medžiaga ir taip vadinamieji "vitaminai." Kad nors "vitaminai" nesenai buvo atidengti, bet iki šiol nepažįstami, bet tikėta, kad tris iš jų, "vitaminai a-b-c" reikalingi sveikatai ir

augimui, jų neturėjimas veda prie nedapenėjimo, kaulų suminkštėjimo ir skorbutos.

Keleta iš tų reikalingų sudėtinių maisto dalių randasi vienoj maisto rušy, kaikuriuos kitoj rušy, ir kitos įvairiose rušyse, ir imtų kelias dienas ar savaitę tas įvairias rušis pristatyt.

Bent kudikiams svarbiausias maistas yra pienas, kiaušiniai, truputis mėsos ar žuvies, daržovės, vaisiai, duona ir "cereals" su riebumais ar cukrum—kad priduoť valgiui gerą skonį. Paprastas maistas, protingai parinktas ir pagamintas daug naudingesnis kudikiams negu nupirktas pagamintas maistas.

Pripažinta, kad pienas labai svarbus maistas kudikio dietui, nes pienas turi daug krekmo ir pristato svarbų "vitaminą A", kuris yra ypač reikalingas del augančio kuno. Kiekvienas kudikis turi vieną kvortą pieno kasdien suvartot.

Kada kudikiui duodasi gana pieno, jis gauna tiek daug riebumų, kad jam kitų maistų—kiaušinių, mėsos ir surio—reikalinga labai mažai. Kiekvieną dieną kiaušinis, arba dvi uncijos mėsos, žuvies, surio, sviesto arba kito riebumo — užtenka del kudikio — prieš 12 metų amžiaus.

Kiaušinis labai reikalingas kudikiui, nes pristato daug geležies, kurios visai nėra piene. Kiaušinio trynis, ypatingai turi daug geležies. Valgiai, padaryti iš pieno ir kiaušinių trynių, pacukrinti gali but geriausi prieskoniai — vieton vaisių su smetona arba kitų prieskonių.

Kiaušinių trynius galima vartot sriubos sutirštinimui.

Daržovės ir vaisiai priduođa mažai riebumų, ir energijos, bet jie svarbūs kaip mineralinės medžiagos šaltiniai. Daug iš jų taipgi neprileidžia vidurių sukietėjimo. Spinakai ir kitos lapinės daržovės kaip salotos, batviniai, ropių viršunės, rekomenduojami kaip geležies šaltiniai. Razinkos ir fygos pilnos geležies.

Tokiu budu pienas, pieno produktai ir daržovės pilnos "vitaminu A". Vaisiai ir daržovės taipgi turi "vitaminą B." Bulvės, tomātės ir apelsinai turi "vitaminą C", kuris neprileidžia skorbutos. Šitas vitaminas kartais pameta savo svarbiausią iegą—neprileist ligas — karščiui įkaitinimu.

Pasteurizuotas pienas pameta "vitaminą C." Bulvės ir morkvos, jeigu per ilgą laiką virintos taipgi pameta "vitaminą C."

Apelsinai ir tomātės nepaiso virinimo — visuomet turi šitą reikalingą vitaminą.

PERŽIUREJIMAS IMIGRANTŲ UŽSIENY

Gegužės 19 d. Valstybės Departamento išdavė pranešimą kaslink sutvarkymo plano įvest atėvių peržiūrėjimo sistemą Vokietijoj, Danijoj ir Norvegijoj.

Imigracijos ir Suv. Valstijų Viešos sveikatos gydytojais dabar siunčiami Euro-

Ekursijos i LIETUVA

Kada Keliausi į Lietuvą, pirk pas mus laivakortę.

Kada keliausi į Lietuvą, pirk pas mus savo laivakortę, nes gausi visada geriausių patarnavimų. Pasirupink išsiimt Suvienytų Valstijų pilietiškas popieras, tai galėsi keliaut su Suv. Valstijų pasportu.

Norint keliaut su Lietuvos pasportu, reikia iš laiko pasirupint savo gimimo metrikus. Norint važiuot ir sugrįžt į Suv. Valstijas su Lietuvos pasportu, reikia žinot kokių laivu ir kada pirmą kartą į Ameriką atvažiavai, tai gausi Reenter popierą ir galėsi be Suv. Valstijų vizos sugrįžt pabuve Lietuvoje metus laiko.

Reenteriai ima laiko pakol juos gauni, todėl reikia pradēt rengtis iš anksto, kad gerai susirengus, nes padavus prašymą Reenter popieros valdžiai, nežinai kaip greit gausi, kaip greit jie tavo laivą suras, ant kurio atvažiavai. Tą daro valdžia, o ne agentas, todėl reikia duot laiko.

Kartais žmogus atvažiavęs kita pravarde, o ieško Reenter popierų savo pravarde, ko niekad nebus galima surast. Užtai reikia išanksto apie savo kelionės reikalus pasirupint. Kelionė gerai surengta duoda patogumą keliaut be jokių kliučių.

Kas važinėjo į Lietuvą po karės laiku ir ėmė Lietuvos Respublikos pasą, antru kartu keliaujant pasas reikia apmokēt už visus praėjusius metus nuo ėmimo jo pirmu kartu.

Išsisukt nuo to mokėjimo galima tik išsiėmimu Suv. Valstijų pilietybės popierų ir keliaut į Lietuvą su Suv. Valstijų pasu.

Patark ir savo draugams PIRKT LAIVAKORTES ir SIUST PINIGUS Į LIETUVĄ PER MUSŲ AGENTURĄ.

LAIVAKORČIŲ KAINOS:

Iš New Yorko į Cherbourg ant geriausių laivų—\$102.50; ant kitų laivų—\$90.00

į Bremeną	\$103.50	į Rygą	\$107.50
į Antverpą	\$100.00	į Klaipėdą	\$107.00
į Rotterdam	\$100.00	į Danzigą	\$106.50
į Hamburg	\$103.50	į Kauną per Rotterdam	\$117.32
į Pillavą	\$106.50	į Kauną per Bremen	\$113.54
į Libavą	\$107.00	į Kauną per Cherbourg	\$112.94

Aplink-kelionė (laivakortė nuvažiuot ir parvažiuot):

į ir iš Bremen ar Hamburg	\$175.00	į ir iš Kauno	\$203.00
į ir iš Danzig ar Pilavos	\$180.00	į ir iš Vilniaus	\$204.00
į ir iš Klaipėdos ar Libavos	\$181.00		

TAKSOS—visi išvažiuojanti turi mokēt \$5.00 taksų (head tax); grįžtant, nepiliečiai, moka \$8.00 taksų; piliečiai nemoka. Vaikams, neturintiems 16 metų, važiuojantiems su tėvais, irgi nereikia mokēt.

VAIKAI nuo 1 iki 10 metų reikalauja pusės laivakortės; nuo 10 metų mokas pilną.

UŽ KUDIKIUS, neturinčius 1 metų, reikia mokēt \$5.50.

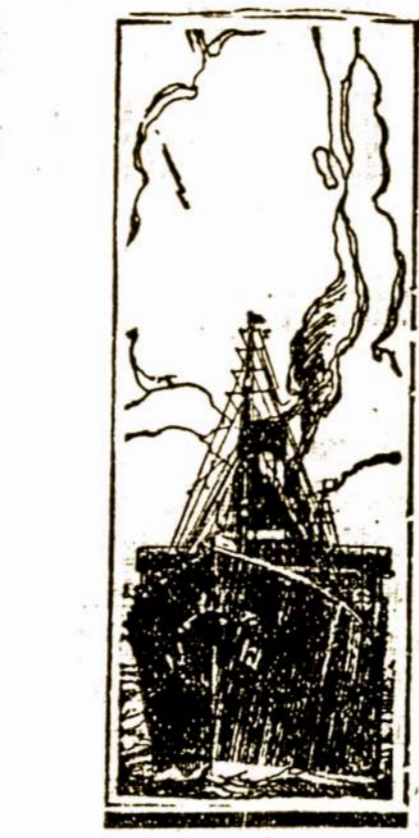
Pas mus galite gaut laivakortes ant visų linijų ir kokį nori laivą gali sau pasirinkt.

Kelionės pinigai

Geriausia yra vežtis čekius, po 10 dol., 20 dol. ir taip toliau. Čekius pametus arba kam pavogus, pinigų nepražūdysi.

Meldžiame mūsų skaitytojų pagelbēt mums gaut pasažierų; pirkę pas mus laivakortę bus gerai aprupinti ir prižiūrėti kelionėje.

M. PALTANAVICIA, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

pon kaipo patarėjai konsulams. Amerikos konsulatui sekančiose vietose Vokietijoj ves atėvių peržiūrėjimo darbą—Berline, Stuttgarte, Cologne, Hamburge ir Bremene. Danijoj, darbas bus atliktas Kopenhagoj; Norvegijoj, Bergene ir Oslo konsulatuose.

Tikėta, kad šita sistema neužilgo veiks septyniose svarbiose Europos šalyse—Didžioj Britanijoj, Šiaurinėj Airijoj, Airių Nepriklausomaj valstybėj, Belgijoj, Holandijoj ir trijuose viršminėtose šalyse. Tų šalių kvotos sudaro 125,203. Kas palieka tik 39,464 imigrantus, kurie turės but peržiūrėti, kuomet atvažiuoja į Suvienytų Valstijų uostus. Visi nekvotiniai i-

migrantai iš visų šalių, a-part viršminėtų, turės but peržiūrėti, kuomet atvyksta čionais.

Galima matyt, kad šis peržiūrėjimo planas palėngvins darbą mūsų uostuose, ypatingai Ellis Island uoste. Jau nuo senai pirmos ir antros klasos imigrantai peržiūrėti ant laivų, ir tik buna pasiųsti į Ellis Island, jeigu del kokių nors priežasčių negali but įleisti.

Kita svarbi grupė nekvotinių imigrantų—grįžtantieji su neišsibaigusiais sugrįžimo leidimais — egzaminuoti ant laivų, kad nors keliauja trečioj klasoj.

Galime matyt kiek daug nekvotinių imigrantų turės but peržiūrėti nuo sekančių statistikų, kurias nelabai se-

nai išleido Imigracijos Biuras. Statistikos parodė, kad tarpe liepos 1, 1925 m. ir kovo 31, 1926 m., 176,775 nekvotiniai imigrantai įleisti. Tarpe tų buvo Suv. Valstijų piliečių žmonių 4,910. Suv. Valstijų piliečių vaikų 3,033. Grįžtančių apsigyvenusių atėvių 62,162. Kanados, Meksikos ir kitų nekvotinių šalių gyventojų 102,885. Jų šeimynų 822. Ministrų (ir šeimynų) 1,043. Kolegijų profesorių (šeimynų) 192. Studentų 1,678.

Turime atsimint tai, kad nors ir daug imigrantų atvyksta iš Kanados ir kitų artimų šalių, jie neprigrūs svarbius uostus, nes jie į uostus nevažiuoja.

Kaip buvo praecityje taip bus atecityje, visi sulaikyti

Lietuvis Graborius JUOZAS DIRSA

Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jūsų draugą arba giminį, kreipkitės prie manęs. Taipgi teikiu patarnavimą automobiliu krūktynoms, vestuvėms, ir tt.

13 Ellsworth Street Tel. Cedar 4953

ateiviai bus pasiųsti į imigracijos stotį. Net ir iš tų septynių viršminėtų šalių.

Imigrantas, kuris pasekmingai pereis egzaminą užsienyje galės apleist laivą kaip tik tas laivas priplauks prie krašto. Bet reikės įvest kokią nors apsaugą ateiviams, kad jie nebutų išnaudojami, kuomet atvyksta.

VIETOS ZINIOS

Lankykit vakarines mokyklas. Vakarinės mokyklos jau atsidarė, suteikiant progą kiekvienam ateiviui išmokyti angliskai.

Vagis "papierko" sunj. Archie Lapointe, 34 Northbridge St., palikęs sunj sergēt namus, išvažiavo į svečius.

Metinė muzikos šventė. Šią savaitę Mechanics svėtainėj atsiubuna metinė Worcesterio muzikos šventė.

Lietuvių muzikos šventė. Worcesterio lietuviams bus tikra muzikos šventė spalio 17 d., Lietuvių Svėtainėje, kuomet p-lės Kamilė Jozevskaitė ir Liuda Sipavičiūtė koncertuos mums.

Nedėlioje, 10 dieną spalio, 10 val. ryte įvyks Tarptautinis Darbininkų Apsiginimo 13-tos kuopos mėnesinis susirinkimas, Lietuvių svėtainėje, 29 Endicott g-vės.

Sugrįžo iš Scranton, Pa. Šiomis dienomis sugrįžo iš Scranton, K. Bušas, išgyvenęs ten apie metus laiko.

Norėjo padegt kalėjimą. Anelė Gibienė, 29 Water St., atsižymėjus už tankų areštavimą del girtumo, sukėlė nemažą triukšmą policijos stoty perėjant pirmadienį.

Jaunas munsainierius. Prohibicionieriai atrado nemažą aparatą varymui munsainio, prie Harrison gatvės.

Šuo įkando vaiką. Šuo apkan-džiojo Petro Platukio ranką perėjant savaitei. Vaiko tėvas Leonas Platukis guli ligoninėje.

Real Estate ir Insurance Agentas. Parduodu namus ir farmas. In-žiurinu automobilius, namus, biznius ir viską kas galima inšurint.

J. J. Kalakauskas. Tel. Cedar 6093-M. 46 Perry Ave., Worcester, Mass. (40-43)

AMERIKOS LIETUVIS 'ATLEKA' VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

PARSIDUODA

PARSIDUODA 20 kambarių "board-ing" namas, prie fabriko, kurie veikia dieną ir naktį. Yra krautuvė ir didelė banė.

PARSIDUODA du lotai žemės, 4 mailės nuo Worcesterio ir kraštą Millbury važiuojant. Karas prieina prie loto labai gera vieta, parsi-duoda pigiai.

PARSIDUODA RAKANDAI. Gera proga nupirkt dviejų kambarių stu-bos rakandus—valgomojo kambario ir seklyčios.

PARSIDUODA UKĖ

Parsiduoda ukė 28 akrų žemės, stuba aštuonių kambarių, banė, vištinkas. Vieta randasi tarpe Worcesterio ir Millbury, prie gero kelio, netoli nuo State Rd.

AUTOMOBILIŲ SAVININKAMS

Kadangi su pirma diena sausio, 1927, visi automobiliai, kuriuos norės užre-gistruoti, turės but apdrausti (inšiu-ryti).

- 1) MARJONA BRANICKAITĖ (Bu-vasienė), prieš karą su keturiais sa-vo vaikais gyvenusi New Yorke.

LITHUANIAN CONSULATE, 38 Park Row, New York, N. Y.

PRIZIUREKITE DANTIS! Tinkamos kainos, geriausia medžiaga, 25 metai patyrimo, visas darbas užtikrintas. Dovanai peržiūri dantis.

Dr. H. A. WARREN. 574 Main St., Worcester

ANDRESON AND PATTERSON. Urminiai par-davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash.

Lietuvos Operos Artistų KONCERTAS

SEKMADIENY, SPALIŲ 17 D., 1926 M.

8-tą val. vakare LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 29 ENDICOTT STREET, Worcester, Mass.

Artistės, KAMILĖ JOZEVSKAITĖ (liriko coloratura soprana) ir LIUDO SIPAVIČIŪTĖ (kontralto) yra atsižymėjusios Rusijos ir Lietuvos muzikos meno srityje, ir tikrai įvertinamos, kaip pirmos rūšies artistės.

MUZIKOS MYLETOJAMS.

Ką-tik išėjo iš spaudos Trys Muzikališki Kuriniai, gaidos su žodžiais (dainos) ant piano. 1) "MYLEKI TEVYNĖ" 50c. 2) "MAN TINKA" 50c. 3) "AUDRA GIRIOJ" 50c.

Suėdiniu Jums pinigų. Duodu patyrusį patarnavimą. Kainos labai prienamos. Dr. Dick-Konjoyan. Dentistas-Chirurgas. 332 MAIN ST. ROOM 316. Tel. Park 3102 Valandos 9 iki 7

BALTIJOS AMERIKOS LINJOS. Laivai išplaukia: "Lituania" Spalio 12 d. "Estonia" Lapkričio 2d. Vaziuokit visu keliu vandeniu į pačią KLAIPĖDA per laisvąjį Danzigo portą. Iš ten tikta vienos nakties kelionė kitu laivu.

ŽODYNĖLIS. Greičiausia Išmokyti Anglišką Kalbą. Turėdamas Kišeninį Žodynėlį, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą, be kito pagalbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina 75c. M. Paltanavičia, 14 Vernon St. Worcester, Mass.

SADICK HARDWARE AND PAINT CO. 64-72 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. EST. 1913

Nauja Lietuvių Krautuvė. Petras Ščiuka ir Antanas Česna atidarė Malevos Prekių, Pento visokios rūšies Krautuvę. Jie pa-tys yra patyrę malioriai, todėl perkanties dous geriausia pata-rimą, kur kokis pentas-geriau-sia tinka ir patars kaip suvartot. Norinti pirkt malevos—pento, kreipkitės pas— P. ŠČIUKĄ ir A. ČESNĄ, 23 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

DR. TESSMER. Dentistas. 306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson krautuvės) Suteikia Sažinišką Patar-navimą Lietuviams! Tel. Park 3310

"Dabar Vėl Smagu Dirbt." Šimtai žmonių gavo pagalbą var-todami mūsų Naminių Metodą del reu-matizmo per pereinus kelius metus. Jei kenčiat skausmą kojoje, rankose, ar nariuose, jei nariai yra skaudū ir sustyrę, ir jei kenčiat nesmagumus su kiekviena oro permaina, štai Jusų proga pamėgint naują, lengvą, pigią, metodą. Mes kviečiam Jumis rašyt mums dėl pamėginimo, kurį suteiksium dovanai kiekvienam šio laikraščio skaitytojui. 10,000 SEMPELŲ VISAI DOVANAI. Mes nutarėm atiduot 10,000 sempelų visai dovanai. Tik parašykite vardą ir antrašę. Mes Jums tuoj atsiųsim sempelį dovanai. Neprašėkit šios progos, jeigu kenčiat nuo bilė-kokio reumatizmo. Rašykite šiadien! Pleasant Method Co., Dept. X 2, 3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

JAU UŽSIBAIGĖ AMERIKOS LIETUVIŲ PIKNIKAS IR DOVANOS IŠLAIMĖTOS

WORCESTER, MASS. ANT OLYMPIA PARKO, 3 DIENĄ SPALIO-1926, "AMERIKOS LIETUVIŲ" PIKNIKAS UŽSIBAIGĖ IR DOVANOS BU-VO LAIMĖTOS PER ŠIUOS NUMERIUS.

- 1—4769-A—W. Garby, 15 McGale Street, Worcester, Massachusetts. 2—2839-A—N. Nacevičia, 485 Robbins Avenue, Philadelphia, Pa. 3— 44 —Ignacy Birk, 5 Sigel St., Worcester, Mass. 4—4347-D—(Adresas neįskaitomas) 5—4849-B—(Adresas neįskaitomas) 6—4266 —S. Markunas, 142 Geddes St., Waterbury, Conn. 7—3137-D—L. Vieštautas, 222 Berry St., Brooklyn, N. Y. 8—2724-B—Chas. Bonkus, 29 Harvard St., New Britain, Conn. 9—3226-B—N. Kerbelis, Box 31, E. Windsor Hill, Conn. 10—4306-C—J. Užgalis, 79 Court St., Elizabeth, N. J. 11— 59-A—J. Gudelevičius, 42 Ward St., Hartford, Conn. 12—2818-C—N. W. Cott 588 Pleasant St., Worcester, Mass. 13—1268-C—J. Gabrėnas, 239 Elm St., New Britain, Conn. 14— 649-A—Ant. Atkins, 81 Sawtelle St., Montello, Mass. 15— 994-B—Anthony Galialionas, 413 Millbury St., Worcester, Mass. 16—3157-D—P. Darnuth, 23 St. Paul St., Westfield, Mass. 17—3012-A—E. M. Kennedy, 19 Hartford St., Ridgely Park, N. J. 18—3751-C—J. Baduna, 622 Southbridge St., Worcester, Mass. 19—3452-B—Jos. Sprinter, 41 Kingsland Avenue, Kearney, N. J. 20—3378-C—Mr. A. Austin, 125 Danforth Ave., Pittsfield, Mass. 21—1845-C—Mrs. McCarthy, 29 Arlington St., City. 22—3457-B—Aedna Puchinskas, 41 Kingsland Ave., Kearney, N. J. 23—4807 —A. Vailionis, 17 Star St., Ansonia, Conn. 24—2848-A—K. Dryža, 233 Dickinson St., Philadelphia, Pa. 25—3061 —And. Luca, Ellwood City, Pa. 26—2741-B—(Adresas neįskaitomas) 27—2092 —Ch. Raymond, Worcester, Mass. 28—4651 —A. Kukelkienė, 143 Mechanic St., Gardner, Mass. 29— 119-A—D. McMinigal, 49 Hawthorn St., Hartford, Conn. 30— 45 —Anna Bibik, 43 Sigel St., Worcester, Mass. 31—2132-B—(Be adreso) 32—3052-B—Kaz. Grigonis, 24 Pond St., Worcester, Mass. 33—4660-D—S. Rasnikus, 143 Mechanics St., Gardner, Mass. 34— 386 —A. Luskys, Crescent St., Bristol, Conn. 35—4557-C—R. P. Hogan, 18 St. John St., McKees Rocks, Pennsylvania.

THE ABOVE MENTIONED NUMBERS GOT THE PRIZES GIVEN BY "AMERIKOS LIETUVIS" AT THE PICNIC 3-rd OF OCTOBER, 1926, AT OLYMPIA PARK, WORCESTER, MASS.

Išlaimėjusieji malonėsite prisiųst savo numerius ir gerus adresus, kad galėtume pasiųst dovanas. Visiems pardavinėtojams ir pirkėjams mūsų pik-niko tikiety, kuosirdingiausia dėkavojame. Prižadėtas dovanas pardavė-jams šiame mėnesy bus visiems užbaigta suntuinė.

"AMERIKOS LIETUVIO" ADMINISTRACIJA.

Nekaltink Kudikio. Verkamas yra vienatiniu bu-du, kurioo kudikis gali jums pa-sišaktyti, kad jis jaučias nesma-giai. Kiekviena motina žino ar jos kudikis verkia del išalkimo, skausmo ar pykčio. BAMBINO. Kudikių Geriausia Draugas nepatenkins kudikio alkio, tačiau jis tikrai palengvins jo skausmą ir apgals jo pyktį, jei vidurių užkietėjimas yra to priežastimi. Parėlaukite veltui siun-čiamos pavyzdinės bonketės. Bambino galite gauti pas savo vaistininką arba tiesiai iš la-boratorijos po 35c. už bonką. F. AD. RICHTER & CO. Berry and So. 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

"Plauk po Amerikos Veliava" Nupiginta ten ir atgal kelione į LIETUVĄ tik \$203.00 ir brangiau per Bremen ar Cherbourg. Planuokite dabar keliauti tėvynėn smagioje draugioj Jūsų tautiečių. Speciali ekukursija į Lietuvą tapo suruota, po vadovyte J. E. Poot, United States Lines atstovo, laivu S. S. LEVIATHAN kuris išplauks iš New Yorko, Spalio 2, per Cherbourg. Kiti mėlanimai per Bremen, Spalio mėnesį, yra: S. S. President Roosevelt.....October 6 S. S. Republic.....October 13 S. S. President Harding.....October 20 S. S. George Washington.....October 27 Įrengimai ant United States Lines laivu yra garaus po visa pasauli—dideli kambariai, orduvs de-nial, geras maistas ir jo užtikinai. Del pinigų smulkmenų klanis Jūsų vietos laivakor-čių agenta, arba rašykite tiesiai pas: United States Lines 75 State Street, Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

PIANO LEKCIJOS. Per daugelį metų šmus piano lekcijas pas geriausius mokytojus, dabar pradedu eit Bostono Konservato-riją ir pradedu duot lekcijas pra-diamoksliams. Didžiausia atyda bus padėta mano mokiniams. Norinti imt piano lekcijas meldžiū užrašyt pas mane. Valentina Paltanavičaitė 14 Vernon St., Worcester, Mass. Tel. Park 6407

WORCESTERIO PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Įdėjimal eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet. Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Pirmas Lietuviškas Graborius. Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automo-bilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

Antanas J. Milleris. Lietuviškas Advokatas. 406 Slater Building, Worcester, Mass.